



Τα Κάλαντα της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας

σελ. 3

Χρήστος Απδόνης, ο Ηπειρώτης νέος Δήμαρχος Παλλήνης Αττικής



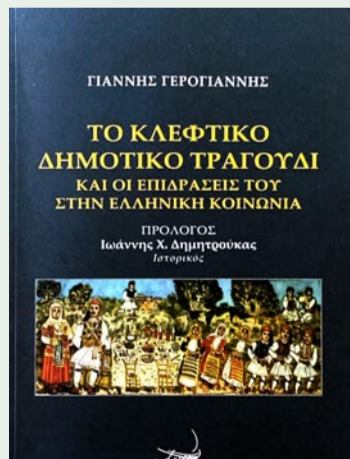
σελ. 12-13

Ένας αληθινός ύμνος για τους ήρωες της ζωής



σελ. 6-7

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ Βιβλιοπαρουσίαση με κλέφτικο τραγούδι και χορό



σελ. 10

Το Πολυφωνικό Καραβάνι στην Πάτρα

σελ. 4

Η «Πίτα του Ηπειρώτη 2024»

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας, ο κορυφαίος φορέας της Ηπειρώτικης Αποδημίας στον κόσμο, διοργανώνει την εκδήλωση «Πίτα του Ηπειρώτη 2024» στις 25 Φεβρουαρίου 2024, στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, στο Φάληρο.

Με τη συμμετοχή για φέτος, ογδόντα και πλέον χορευτικών ομίλων, με εκατοντάδες χορευτές, πλήθος Ηπειρωτών μουσικών και κομπανιών, της Χορωδίας της Παραδοσιακής Μουσικής της Π.Σ.Ε., με μαέστρο τον Βαγγέλη Κώτσου, το Εργαστήρι Ηπειρώτικου Πολυφωνικού Τραγουδιού της Π.Σ.Ε., με κυρατζή τον Αλέξανδρο Λαμπρίδη, η εκδήλωση θα αποτελέσει ένα πλουσιότατο γιορταστικό πολυθέαμα.

Το πλουσιότατο μουσικοχορευτικό, συνθέτουν εξαιρετικοί λαϊκοί μουσικοί με τις κομπανίες τους.

Οι Ηπειρώτες, στην ενότητα «Ηπειρώτικες Γέφυρες» στην Ελλάδα και τον Κόσμο, θα καλωσορίσουν τους γείτονες Θεσσαλούς, σε μια συνταύτιση και συμπόρευση του αγώνα τους να ορθοποδήσουν τα καταβυθισμένα από τη θεομηνία χωριά της Θεσσαλίας.

Η «Πίτα του Ηπειρώτη 2024» φέτος είναι αφιερωμένη στα «Μαρτυρικά χωριά της Ηπείρου»

«Μια φωνή, μια κραυγή για τη θηριωδία που υπέστη ολόκληρη η Ήπειρος. Μια επίκληση δικαίου. Το δίκαιο που φωνή δεν έχει, αλλά ακούγεται στους γκρεμούς και στα φαράγγια των Ηπειρώτικων βουνών, στα λημέρια της κλεφτουριάς και στα απόσκια της ηπειρώτικης αντρείουσνης. Εκεί όπου λιπάστηκε με τα σώματα αγωνιστών και ποτίστηκε με τα δάκρυα μαυροφορεμένων γυναικών.

Αναγκαστικά η εκδήλωση αυτή είναι και ένα βροντερό ΟΧΙ στο φασισμό. Μια φωνή, ένα δίδαγμα στη νέα γενιά πως ο φασισμός είναι απάνθρωπος και όχι μόνο ευτελίζει, αλλά και αφαιρεί τη ζωή του ανθρώπου. Ταπεινά και ευλαβικά κλίνουμε το γόνυ σε όλους και όλες τους Ηπειρώτες και τις Ηπειρώτισσες που έχασαν τη ζωή τους από τις φασιστικές ορδές.

Μια δυνατή κραυγή θύμησης και ευγνωμοσύνης προς όλα τα θύματα του ναζισμού: Δεν σας ξεχάσαμε!»



«Ο διαχρονικός αυτός θεσμός-σαράντα και πλέον χρόνια- συνταύτισθηκε με τη δράση της Π.Σ.Ε. Κάθε χρόνο οι Ηπειρώτες/σες συναντώνται, συζητούν, αναπολούν, χορεύουν και, ασφαλώς, εκδηλώνουν την αγάπη τους για τη γενέτειρα, την Ήπειρο, και «γεύονται» του Ηπειρώτικου μεγαλείου.

Ταυτόχρονα το ανάμωμα στο Φάληρο αποτελεί και αφετηρία για την ενίσχυση της δράσης των φορέων της Ηπειρωτικής αποδημίας με οδηγό τις αποφάσεις του Δ.Σ. της Π.Σ.Ε., ώστε να δοθούν λύσεις στα προβλήματα που οδηγούν στην ερήμωση της ιδιαίτερης πατρίδας αλλά και ταλαιπωρούν τους απόδημους στο Λεκανοπέδιο.

Γίνεται προσπάθεια, ώστε να πετύχουμε την άμεση συμμετοχή στα δρώμενα όλων των Ηπειρωτών/σών που θα προσέλθουν στο Σ.Ε.Φ. Όλοι/ες μαζί.

Στις 25 Φεβρουαρίου 2024 στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας

Καλώς να ορίσετε!!!

Σελ. 8-9

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ και ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ το 2024!

Κάθε Δεκέμβριο, στεκόμαστε με απολογιστική διάθεση, στο τι έγινε ή τι δεν έγινε για την Ήπειρο. Τόσο ως άτομα, όσο και ως συλλογικότητες. Είναι η αναγκαία εκκίνηση για να αντιμετωπίσουμε το μέλλον με ψυχραιμία, αισιοδοξία, διάθεση προσφοράς. Με αγωνιστικότητα και σύνεση σ' αυτά που έρχονται, και πολλές φορές μας βρίσκουν απέναντι. Γιατί η Ήπειρος είμαστε εμείς! Οι προσπάθειες που ξεκινάμε για την Ήπειρο, μέσα από τις Αδελφότητες, τους Συλλόγους, τις Ενώσεις, τις Ομοσπονδίες, την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας».

Με διάθεση προσφοράς, για τον πολιτισμό, το περιβάλλον, τη διατήρηση των παραδόσεων, τη στάση απέναντι στα καθημερινά προβλήματα που επιμένουν

να ταλανίζουν την Ήπειρο και οδηγούν σταδιακά στην ερήμωση των χωριών μας, την ξενιτιά των νέων μας, τη φτώχεια, τόσα άλλα. Η παράδοση της Ηπείρου, ευτυχώς, συνεχίζει να λειτουργεί ως ένας ζωντανός οργανισμός. Προσλαμβάνει, αποβάλλει και μεταλλάσσεται. Στο χέρι μας είναι να διατηρήσουμε τη ζωντάνια της. Αυτή θα είναι και η μέγιστη προσφορά στη γενέτειρά μας. Καθοριστικός ο ρόλος της "Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας", σ' αυτή την κατεύθυνση.

Μ' αυτές τις σκέψεις, το Διοικητικό Συμβούλιο της "Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας", εύχεται σε όλους/ες ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ και ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ το 2024!

Από το Γραφείο Τύπου της Π.Σ.Ε.



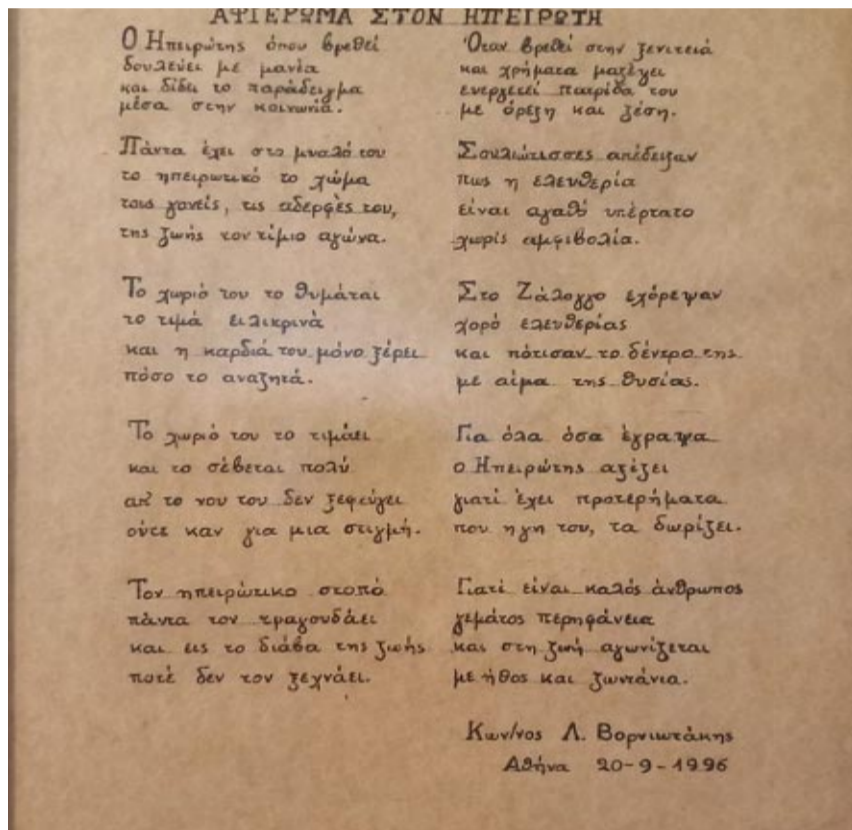
Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Σκούπας Άρτας

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΓΑΛΛΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΤΖΑΡΗΣ ΜΙΧΑΗΛΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΚΩΣΤΑΓΙΑΝΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΤΑΜΙΑΣ: ΓΑΛΛΙΟΥ ΠΑΥΛΙΝΑ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ-ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ:
ΜΠΑΛΑΤΣΩΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ: ΛΥΤΡΑ ΒΑΓΙΑ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ: ΣΤΥΠΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ:
ΡΑΠΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΡΑΠΤΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΤΣΙΑΠΑΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΜΕΛΗ:
ΖΑΝΙΚΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΛΑΜΠΡΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΝΕΠΙΗΡΩΤΙΚΗ:
ΖΙΑΝΙΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΖΑΝΙΚΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΛΥΤΡΑ ΒΑΓΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ:
ΖΑΝΙΚΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΓΑΛΛΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ
ΖΙΑΝΙΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΥΜΝΟΣ ΣΤΟΝ ΗΠΕΙΡΩΤΗ

Το ποίημα είναι ανηρτημένο στα γραφεία της Αδελφότητας ΣΚΟΥΠΑΣ Άρτας



Αδελφότητα Ηπειρωτών Νέας Μάκρης - Μαραθώνα - Ραφίνας

Με μεγάλη επιτυχία ολοκληρώθηκε η εκλογοαπολογιστική Γενική Συνέλευση της 10ης Δεκεμβρίου 2023. Παρουσιάστηκε το έργο και οι δράσεις σε όλους τους τομείς της Αδελφότητας μας κατά την προηγούμενη διετία. Την Παρασκευή 15 Δεκεμβρίου 2023 και μετά τις αρχαιρεσίες ψηφίστηκε το νέο Δ.Σ. Έγκυρα ψηφοδέλτια 102

Πρόεδρος: **Δημήτρης Βασιλείου**
Αντιπρόεδρος Α: **Βαγγελιώ Πανατζή**
Αντιπρόεδρος Β: **Γιάννης Πανατζής**
Γραμματέας: **Σπυριδούλα Χαρτεν Στασινού**
Ταμίας Α: **Αλέξανδρος Μανούσης**
Ταμίας Β: **Κωνσταντίνος Γιωτάκης**
Εφορος Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων:
Κωνσταντίνος Φωτόπουλος

Εφορος Πολιτισμού Α: **Θωμάς Καμπιώτης**
Εφορος Πολιτισμού Β: **Κατερίνα Μανούση**
Εκπρόσωποι Π.Σ.Ε.:
Βασιλείου Δημήτρης
Αλετρά Βίκυ
Φωτόπουλος Κωνσταντίνος
Εξελεγκτική Επιτροπή
Πανατζής Βασίλης, Σαρράκης Θωδωρής

Μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών συνήλθε η Επιτροπή Νεολαίας υπό των **Μανούση Αλεξάνδρου** και **Φωτόπουλου Κωνσταντίνου**, δημιουργώντας το πλαίσιο δράσεών της. Ευχόμαστε κάθε επιτυχία στο έργο της Αδελφότητας.

Πανηπειρωτική

Όργανο της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας

Κλεισθένους 15, 105 52, Αθήνα • Τηλ.: 210 3241137-3243822

• Fax: 210 324382 • e-mail: info@panepirotiki.com

• Facebook: Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας • site: www.panepirotiki.com

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ: Χρυσόστομος (Μάκης) Κιάμος-Χήτος

Πρόεδρος του Δ.Σ. της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ από Συντακτική Επιτροπή:

Εφορος τύπου: **Γιάννης Βέλλης**

• **Δονάτος Γκέλιας** • **Μαρίκα Γκόνη**

• **Ελένη Κοντούλη** • **Γιώργος Μουσαγός** • **Μαρίνα Τζάκου**

• **Κατερίνα Σχισμένου** • **Χρήστος Τούμπουρος** • **Ηλίας Χρηστάκος**

318.890 οι μόνιμοι κάτοικοι της Ηπείρου!

Οι μόνιμοι κάτοικοι της Ηπείρου ανέρχονται στους 318.890 σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία που ανακοίνωσε η Ελληνική Στατιστική.

Οι 157.166 είναι άνδρες και οι 161.724 είναι γυναίκες.

Ο πληθυσμός για το Νομό Άρτας ανέρχεται σε 62.689, για το Νομό Θεσπρωτίας σε 40.430 για το Νομό Ιωνανίων σε 161.455 και για το Νομό Πρέβεζας σε 54.316.

Ο πληθυσμός της χώρας εκτιμάται σε 10.413.982 άτομα (5.090.591 άνδρες και 5.323.391 γυναίκες), μειωμένος κατά 0,5% σε σχέση με τον αντίστοιχο πληθυσμό της 1ης Ιανουαρίου 2022 που ήταν 10.461.627 άτομα.

Η μείωση κατά 0,5% του μόνιμου πληθυσμού, είναι αποτέλεσμα της φυσικής μείωσης του πληθυσμού που ανήλθε σε 64.000 άτομα (75.921 γεννήσεις έναντι 139.921 θανάτων ατόμων που διαμένουν εντός της ελληνικής επικράτειας) και της καθαρής μετανάστευσης που εκτιμάται σε 16.355 άτομα (θετικό ισοζύγιο).

Ο πληθυσμός ηλικίας 0- 14 ετών ανήλθε σε 13,4% του συνολικού πληθυσμού, έναντι 63,7% του πληθυσμού 15- 64 ετών και 22,9% του πληθυσμού 65 ετών και άνω. Ο δείκτης γήρανσης (πληθυσμός ηλικίας 65 ετών και άνω προς τον πληθυσμό ηλικίας 0- 14 ετών) ανήλθε σε 171,8.

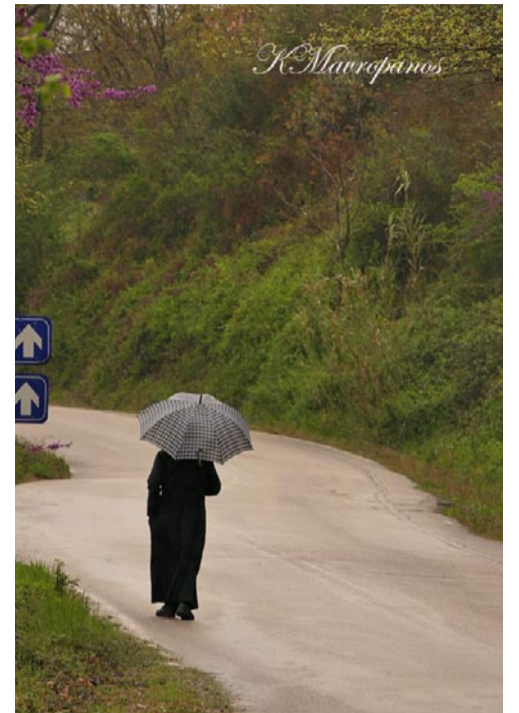
Η καθαρή μετανάστευση εκτιμάται σε 16.355 άτομα, που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ 96.662 εισερχομένων και 80.307 εξερχομένων μεταναστών. Το 2021 η καθαρή μετανάστευση είχε εκτιμηθεί σε -22.476 άτομα (57.120 εισερχόμενοι και 79.596 εξερχόμενοι μετανάστες). Σημειώνεται ότι στα στοιχεία εισερχόμενης μετανάστευσης περιλαμβάνονται και άτομα που βρίσκονταν στη χώρα την 1/1/2023 σε αναζήτηση διεθνούς ή προσωρινής προστασίας.

Ούτως εχόντων των πραγμάτων στα χωριά της Ηπείρου η κατάσταση είναι η ακόλουθη:

Ερμημένα σπίτια της Ηπείρου...

«Κάτω απ' τη ράχη, ανεβαίνεις το μονοπάτι που δεν βγάζει», που το κλείνει απ' την ώρα που γεννήθηκε και που αν δεν το έκλεινε δηλαδή τι σημασία θα είχε. Σαν το στερνό σπίτι του κόσμου, τόσο μονακό. Που άλλοτε καταύγαζε ζωή. Που τώρα τέσσερις τοίχοι απόμειναν, δίχως σκεπή, το περνάς και για καστρόπουλο, με κάτι πέτρες χωρίς, το χωρό του αμετάκλητου κι ανάμεσά τους βρύσα μαλλιασμένα... Και γύρω του, απ' τα θεμέλια, έχει βλαστήσει ένα είδος χορτάρι οργανικό, παλιούρια και γλογκιές. Και μέσα ολούθε φτέρες κι από πάνω τους να βομβίζουν αγριόσφηκες. Χωρίς παράθυρα, από μόνο τους ξεμανταλώνονταν ένα-ένα και πέφταν. Αν κάτι πολύ αγάπησαν όσοι τ' άνοιγαν ήταν η ζωή. Οι νοικοκυραίοι του, προσωρινά, σάμπως έναν αιώνα τώρα, ένας ένας πετούσαν απ' το παράθυρο. Από απελπισιά παρά από πόθο. Για το πουθενά, δίχως από πουθενά να 'χουν ποτέ γυρίσει. Μπορεί να πληγώθηκαν χτυπώντας παράθυρα ξένα. Ή μπορεί και να πέθαναν πετώντας...

Η εξώπορτα-ποιά να 'ταν η τελευταία λέξη σαν την κλείδωσαν- με σαράκια κεντημένη και καρφιά. Η μετώπη του



αποκεφαλισμένη, πεσμένη μπροστά στην πόρτα. Χτες, μέσ' τη νύχτα, το βουνό από πάνω ξεμόλαγε δροσάπια. Το σπίτι ολοένα χτυπιόταν και τα φύλλα της πόρτας ανοιγόκλειναν όλη τη νύχτα, σάμπως φτερούγες μαύρου πουλιού χτυπημένου, μισοσκοτωμένου ...

[...]

Τώρα μια άλλη ζωή στο σπίτι σαλεύει με τα δικά της πλάσματα και τη δική τους τάξη. Την τάξη που έχει το δέντρο, την τάξη που έχουν οι αγριόσφηκες σαν βομβίζουν με τρέλα πάνω απ' τις φτέρες, την τάξη που έχουν οι δένδρογαλιές που κοιμούνται μεσ' στα θάμνα, την τάξη που έχουν οι νυχτερίδες με κάτι πρόσωπα σα μαρά όταν χτυπιούνται απελπισμένες στους τοίχους, την τάξη που έχει εκείνο το είδος φύτρωμα, οικογένεια ολόκληρη, με κάτι άνθη σαν κεφάλια δράκων που βγάζουν φριχτές κραυγές, την τάξη που έχει το κουνάβι σαν γαυγίζει τη νύχτα, την τάξη που έχουν οι αγριόγατες όταν ουρλιάζουν μεσάνυχτα σα γριές μοιρολογίστρες, την τάξη που έχουν οι τσουκνίδες γύρω απ' τους τοίχους του σπιτιού - που 'ναι οι δυσόμοι, οι βασιλικοί ... γύρευε τι πάλη θα 'γινε αναμεταξύ τους - οι αράχνες που φτιάχνουν αιώρες και τραπαλίζουνται με τη ποδάρια τους κρεμασμένα, οι οχιές που γυαλοκοπάνε με τη βροντή του ήλιου... Όλα τους όλο αιωπές και ρεμβασμούς μέσα στις πρασιναδές.

Όλη αυτή η ερμημία μοιάζει σα να 'γινε η Συντέλεια του σπιτιού. Κάθονται και βάζω με το νου μου. Μήπως τη Συντέλεια τη σχεδίασαν κρυφά οι αγριόσφηκες, οι οχιές, οι αράχνες, όλα αυτά τα ελάσσονα του βασιλείου πλάσματα και το δέντρο μαζί για να κυβερνήσουν αυτοκράτορες αυτά;

«Απόσπασμα από το βιβλίο της Σταυρούλας Δημητρίου "Η Επιστροφή της Κίχλης", εκδ. Λιβάνη, 2017»

Κεραμίτσα Φιλιατών Θεσπρωτίας - Ήπειρος

1 Ιανουαρίου 2024, χειμερινό τοπίο

Φωτο: Γιάννης Βέλλης



ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΤΗΣ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Με πρωτοχρονιάτικα κάλαντα η "Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας" στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Την Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου, επισκέφτηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ώρα 11:00 π.μ., αντιπροσωπεία της "Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας" (Π.Σ.Ε.) και της έψαλε τα πρωτοχρονιάτικα κάλαντα.

Από το Διοικητικό Συμβούλιο της Π.Σ.Ε. συμμετείχαν ο Χρυσόστομος (Μάκης) Κιάμος-Χήτος Πρόεδρος, ο Σωτήρης Κολιούσης Γεν. Γραμματέας και η Μαρίκα Γκόνη Έφορος Δημοσίων Σχέσεων.

Επίσης το Χορευτικό του Συλλόγου Ηπειρωτών Ηλιούπολης, το μουσικό σχήμα Λαλιτάδες και ο Βαγγέλης Κουμζής βιολί.

Στην ανταλλαγή δώρων, ο Πρόεδρος της Π.Σ.Ε. Χρυσόστομος (Μάκης) Κιάμος-Χήτος, κάλεσε την Πρόεδρο της Δημοκρατίας στην "Πίτα του Ηπειρώτη" 2024, στο Στάδιο Ειρήνης & Φιλίας.



Τα κάλαντα της "Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας" στην Περιφέρεια Αττικής

Την Παρασκευή 22 Δεκεμβρίου 2023, ώρα 10:00, αντιπροσωπεία της "Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας" (Π.Σ.Ε.) επισκέφτηκε τον Περιφερειάρχη Αττικής, Γεώργιο Πατούλη, και του είπε τα κάλαντα.

Από το Διοικητικό Συμβούλιο της Π.Σ.Ε. συμμετείχαν, ο Α' Αντιπρόεδρος Κωνσταντίνος Ζηκόπουλος, η Έφορος Δημοσίων Σχέσεων Μαρίκα Γκόνη, ο Ειδικός Γραμματέας Δανάτος Γκέλιας και το μέλος του Δ.Σ. Αντώνης Κοντός. Επίσης συμμετείχε η χορωδία της Π.Σ.Ε., το χορευτικό του Συλλόγου Ηπειρωτών Αργυρούπολης και η ορχήστρα του Τάσου Μαγκλάρα.



Κάλαντα στον Πρόεδρο της Βουλής Κωνσταντίνο Τασούλα, από την "Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας"

Συνεχίζοντας το έθιμο, η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας (Π.Σ.Ε.), συμμετείχε και φέτος με αντιπροσωπεία της στην Βουλή. Τα κάλαντά της, ακούστηκαν στον Πρόεδρο της Βουλής, Κωνσταντίνο Τασούλα, την Παρασκευή 22 Δεκεμβρίου 2023, και ώρα 13:00.

Από το Διοικητικό Συμβούλιο της Π.Σ.Ε., συμμετείχαν ο Πρόεδρος Χρυσόστομος - Μάκης Χήτος-Κιάμος, ο Α' Αντιπρόεδρος Κωνσταντίνος Ζηκόπουλος, η Έφορος Δημ. Σχέσεων Μαρίκα Γκόνη, ο Ειδικός Γραμματέας Δανάτος Γκέλιας και τα μέλη του Δ.Σ. Αντώνης Κοντός & Νίκος Ζέκης. Επίσης αντιπροσωπεία από τη χορωδία της Π.Σ.Ε., το χορευτικό της Ένωσης Ηπειρωτών Ιλίου και η ορχήστρα του Θοδωρή Γεωργόπουλου. Ο Πρόεδρος της Βουλής, συνεχάρη το χορευτικό των παιδιών για την εντυπωσιακή παρουσία του.



Τα κάλαντα της "Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας" στην Υφυπουργό Κοινωνικής Συνοχής & Οικογένειας



Αντιπροσωπεία της "Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας" (Π.Σ.Ε.) επισκέφτηκε, στο γραφείο της, την Υφυπουργό Κοινωνικής Συνοχής & Οικογένειας Μαρία Αλεξάνδρα Κεφάλα, την Πέμπτη 21 Δεκεμβρίου 2023, ώρα 17:00 και της είπε τα κάλαντα.

Από το Διοικητικό Συμβούλιο της Π.Σ.Ε. συμμετείχαν ο Α' Αντιπρόεδρος Κωνσταντίνος Ζηκόπουλος, η Έφορος Δημοσίων Σχέσεων Μαρίκα Γκόνη, τα μέλη του Δ.Σ. Αντώνης Κοντός, Χριστόφορος Ευθυμίου, Νίκος Ζέκης. Επίσης συμμετείχε αντιπροσωπεία από τη χορωδία της Π.Σ.Ε., το χορευτικό της Αδελφότητας Αετώπετρας Δωδώνης Ηπείρου και η ορχήστρα του Δημ. Ζιάγκα.

Η "Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας" είπε τα πρωτοχρονιάτικα κάλαντα στο Κ.Κ.Ε.



Αντιπροσωπεία της "Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας" (Π.Σ.Ε.), μέσα σε εορταστικό κλίμα, την 30η Δεκεμβρίου 2023 και ώρα 11.30 π.μ., είπε τα πρωτοχρονιάτικα κάλαντα στην έδρα της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε. στον Περισσό, παρουσία του Γενικού Γραμματέα της Κ.Ε. του Κόμματος, Δημήτρη Κουτσούμπα. Από το Διοικητικό Συμβούλιο της Π.Σ.Ε., συμμετείχε ο Πρόεδρος Χρυσόστομος (Μάκης) Κιάμος-Χήτος, ο Γεν. Γραμματέας Σωτήρης Κολιούσης, ο Α' Αντιπρόεδρος Κώστας Ζηκόπουλος, ο Β' Αντιπρόεδρος Αλέξανδρος Λαμπρίδης, ο Ειδικός Γραμματέας Δανάτος

Γκέλιας και τα μέλη του Δ.Σ.: Δημήτρης Σούκης, Αντώνης Κοντός. Ο Δημήτρης Σούκης, Πρόεδρος του Συλλόγου των Ηπειρωτών Χαϊδαρίου, συνόδεψε το χορευτικό του Συλλόγου, που χόρεψε στον Γεν. Γραμματέα του Κ.Κ.Ε. ηπειρωτικούς χορούς -μάλιστα συμμετείχε σε δύο από αυτούς. Επίσης συμμετείχε η Χορωδία της "Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας" (Π.Σ.Ε.), υπό τη διεύθυνση της κας Καλατσίνη και το Εργαστήρι Πολυφωνίας της "Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας" (Π.Σ.Ε.), με τον "κυρατζή" του Αλέξανδρου Λαμπρίδη, που αφιέρωσε ένα πολυφωνικό τραγούδι. Τραγούδησε, ο Σάββας Σιάτρας. Στη συνέχεια ανταλλάχθηκαν δώρα & ευχές για τη νέα χρονιά, σ'ενα ευχάριστο και φιλόξενο κλίμα από όλες τις μεριές.

(φωτο: Eurokinissi)

ΤΟ ΠΟΛΥΦΩΝΙΚΟ ΚΑΡΑΒΑΝΙ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ

Η στάση του Πολυφωνικού Καραβανιού στην Πάτρα, την Κυριακή, 10 Δεκεμβρίου 2023, ανέδειξε για άλλη μια φορά τη δύναμη της ηπειρωτικής πολυφωνίας, του δυσέμετου αυτού είδους φωνών, της ζώσας παράδοσης της παραμεθόριας και όχι μόνο Ηπείρου. Φωνές μυστηριακές που πλημμύρισαν το χώρο και συναμίλησαν μαζί με πλήθος κόσμου για δύο ολόκληρες μυσταγωγικές ώρες.

Μόλις τρία χρόνια από την παγκόσμια αναγνώριση του Πολυφωνικού Καραβανιού με την μετ' επαίνων εγγραφή του στις καλές πρακτικές Διαφύλαξης Άυλης Πολιτιστικής κληρονομιάς της Unesco, οι Κυρατζήδες, Αλέξανδρος Λαμπρίδης, και Αλίκη Γκανά, όπως εξάλλου και το υπόλοιπο σύνολο του πολυφωνικού καραβανιού, με τη συνεργασία και την άσπρη φιλοξενία του Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών, έστησαν μια κατά κοινή ομολογία υψηλού επιπέδου εκδήλωση. Η επιλογή της αίθουσας της Φιλαρμονικής Εταιρείας Ωδείο Πατρών, συμβολική, καθώς στον ίδιο χώρο είχε κάνει στάση προ 23 ετών το Πολυφωνικό Καραβάνι στα πρώτα του βήματα στον κόσμο της πολυφωνίας. Τα πολυφωνικά σχήματα «Δελβινιώτικα», το δάκρυ της ξενιτιάς «ΛΟΤ ΚΥΡΒΕΤΙ», η «Χασονία», το εργαστήρι Πολυφωνίας της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας, το Εργαστήρι πολυφωνίας ΚΕΜΦΑ, το Εργαστήρι πολυφωνίας Πύργου Διεθνές Φεστιβάλ Κιν/φου Ολυμπίας και το Ηπειρωτικό Πολυφωνικό Σχήμα των οικοδοσποτών, του Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών «Λαλούσιν Πολυφωνικά», καθίλωσαν τον κόσμο που στην κυριολεξία είχε κατακλείσει την αίθουσα.

Την εκδήλωση παρακολούθησε με αμείωτο ενδιαφέρον εκτός των άλλων και ο Δήμαρχος Πατρέων, Κώστας Πελετιδής, ο οποίος στο σύντομο χαιρετισμό του μίλησε για την ποιότητα της εκδήλωσης, τη σημασία γενικότερα του «ταξιδιού» σε δράσεις όπως αυτή του πολυφωνικού Καραβανιού, καθώς και για την ωραιότητα των φωνών, που συγκινούν και προκαλούν ψυχική ανάταση.

Πριν το κλείσιμο της εκδήλωσης το Πολυφωνικό Καραβάνι μέσω του Αλέξανδρου Λαμπρίδη βράβευσε τον Πανηπειρωτικό Σύλλογο Πατρών για τη συμβολή του τόσο στην προώθηση του ηπειρωτικού πολυφωνικού τραγουδιού όσο και για την εν γένει προσφορά του στο πολιτιστικό γίγνεσθαι της περιοχής, για να λάβει ως δώρο από τον Πρόεδρο του Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών, Αλέξανδρο Κ. Χάιδα, ένα κίλιμι υφασμένο στον αργαλειό προ 60 ετών, ένα δώρο μεγάλης συναισθηματικής και συμβολικής συνάμα αξίας.

Φωτογραφίες: Βασίλης Λάγιος, υπεύθυνος φωτογραφικού τμήματος Π.Σ.Π.



Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΟΥ ΕΒΕΛΟΝΤΗ ΗΠΕΙΡΩΤΗ

Το Σάββατο, 9 Δεκεμβρίου 2023, για άλλη μια φορά το «Σπίτι του Ηπειρώτη» τίμησε το χαρακτηρισμό του ως κέντρου πολιτισμού καθώς στον εν λόγω χώρο πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία εθελοντική αιμοδοσία που διοργανώθηκε από τον Πανηπειρωτικό Σύλλογο Πατρών, το Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας και το Κέντρο Αίματος του ΠΓΝΠ «Παναγία η Βοήθεια», με την ευγενική συνεργασία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και της Αντιδημαρχίας Υγείας και Πρόνοιας του δήμου Πατρέων.

Η ανταπόκριση του κόσμου ξεπέρασε κάθε προηγούμενη κίνηση στον ίδιο χώρο τα τελευταία έξη χρόνια, από τότε δηλαδή που ιδρύθηκε ο Σύλλογος εθελοντών αιμοδοτών του Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών, με πρωτοβουλία του προέδρου Χαίδα Αλέξανδρου. Μάλιστα χρειάστηκε να παραταθεί η προκαθορισμένη διάρκεια δυνητικής προσέλευσης κατά μία επιπλέον ώρα. Το «Σπίτι του Ηπειρώτη» επισκέφθηκε και η Αντιδήμαρχος υγείας και πρόνοιας, κ. Σαμούρη Βίβιαν, ο Λευτέρης Πολυκρέτης, επίτιμος πρόεδρος του συλλόγου εθελοντών αιμοδοτών "ο Άγιος Στυλιανός" του Καραμανδανείου Νοσοκομείου Παίδων, η διευθύντρια του ΣΔΕ Πάτρας, κ. Πηνελόπη Ράπη, ο γενικός αρχηγός των ακαδημιών της Παναχαϊκής, Ηπειρώτης από τη Σκούπα Άρτας, Χρήστος Λύτρας, ο οποίος και αιμοδότησε, ενώ ο Αντιπεριφερειάρχης κ. Χαράλαμπος Μπουνάνος δεν μπόρεσε να παρευρεθεί λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων, στέλνοντας, εντούτοις, εγκάρδιο μήνυμα για καλή επιτυχία. Χαρακτηριστική η εικόνα της επίσκεψης οικογένειας στο χώρο της αιμοδοσίας όπου δύο λιλιπούτεια μαθητές ρωτούσαν το ιατρικό προσωπικό για να γνωρίσουν λεπτομερώς τη διαδικασία της αιμοδοσίας.



ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΠΑΖΑΡΙ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Η ζεστή φωλιά του "Σπιτιού του Ηπειρώτη" το τριήμερο 15-16 & 17 Δεκεμβρίου 2023 δέχτηκε πληθώρα μελών και φίλων του Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών, οι οποίοι βρήκαν την ευκαιρία να γευτούν από κοντά παντός είδους ηπειρωτικές πίτες, ποικιλίες κρασιού, λικέρ και τσίπουρου όπως επίσης, να θαυμάσουν χειροποίητα δημιουργήματα που, καμωμένα με απλόχερη αγάπη και μεράκι, προσέφεραν για τις ανάγκες του χριστουγεννιάτικου παζαριού γυναίκες και μέλη των τμημάτων του ιστορικού σωματείου. Όπως τόνισε χαρακτηριστικά ο Πρόεδρος του Πανηπειρωτικού Συλλόγου, κ. Χαίδα Κ. Αλέξανδρος, "όλα τούτα αποκτούν ξεχωριστή αξία όταν μοιράζονται με ωραίες παρέες και ζεστούς ανθρώπους. Ευχαριστώ από καρδιάς

όλον αυτόν τον κόσμο, τα μέλη του Συλλόγου, τα μέλη των τμημάτων καθώς και τους φίλους της ηπειρωτικού λαϊκού πολιτισμού που πέρασαν το κατώφλι μας και φανέρωσαν την αγάπη τους για το κοινωνικό και πολιτισμικό έργο του αιώνιου έφηβου των Πατρών, όπως πολλοί αρέσκονται να λένε τον Σύλλογό μας. Χαρούμενα και ευτυχημένα Χριστούγεννα". (φωτό: Κώστας Σάππος, μέλος φωτογραφικής ομάδας Π.Σ.Π.).



Η ΠΕΙΡΩΤΙΚΑ

«Ίδρυμα Μόρφωσης Νεολαίας, Στεφάνου Βασιλάκου»

Το ίδρυμα "Ίδρυμα Μόρφωσης Νεολαίας, Στεφάνου Βασιλάκου", βράβευσε και φέτος τους πρωτεύουσες μαθητές των ακριτικών σχολείων του Νομού Ιωαννίνων και Νομού Θεσπρωτίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ιδρύματος υλοποιεί κατά γράμμα τη βούληση του διαθέτη και βραβεύει κάθε χρόνο τους πρωτεύουσες μαθητές.

Οι δύο βραβεύσεις πραγματοποιήθηκαν το Σάββατο και την Κυριακή 16 και 17 Δεκεμβρίου 2023.

Το Σάββατο 16 Δεκεμβρίου και ώρα 12.30'μ.μ. στα Ιωάννινα, στο 2ο Ειδικό Δημοτικό σχολείο.

Η εκδήλωση ήταν εξαιρετική. Η φιλοξενία ΑΡΙΣΤΗ. Σε μια κατάνεστη αίθουσα γεμάτη γονείς και μαθητές, έγιναν οι βραβεύσεις και αποδόθηκαν τα χρηματικά έπαθλα στους πρωτεύουσες μαθητές.

Η εκδήλωση άρχισε με μοιρολόι και τα κάλαντα που τα απέδωσε εξαιρετικά η ορχήστρα το **Κώστα Βέρδη**, η οποία έκλεισε και την εκδήλωση με παραδοσιακού ηπειρωτικού σκοπούς. Τους ευχαριστούμε θερμά.

Από το Δ.Σ. του ιδρύματος παραβρέθηκαν: Ο πρόεδρος **Χρυσόστομος (Μάκης) Κιάμος-Χίτος**, ο Γεν. γραμματέας **Σωτήρης Κολιούσης**, ο αντιπρόεδρος **Κώστας Ζηκόπουλος**, το μέλος **Παναγιώτης Μπουρατζής**, η έφορος δημοσίων σχέσεων της Π.Σ.Ε. **Μαρίκα Γκόνη** και η διοικητική γραμματέας **Όλγα Φώτη**. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους: Οι αντιπεριφερειάρχες κ. **Αγνή Νάκου** και **Βασίλης Γοργόλης**. Ο δήμαρχος **Κόνιτσας Νίκος Εξάρχου**, ο π. Πρύτανης και δημοτικός σύμβουλος Δήμου Ιωαννιτών **Γιώργος Καψαλής**, ο δημοτικός σύμβουλος Δήμου Παγωνίου **Θαδωρής Ντάγκας**.

Να ευχαριστήσουμε θερμά τη διεύθυνση του σχολείου και ιδιαίτερα τον π. διευθυντή **Τάσο Τόκα** για την άψογη φιλοξενία.

Οι επίσημοι έδωσαν βραβεία και απύθνυαν και-



ρετισμό. Σχεδόν όλοι εστίασαν και ανέδειξαν το τεράστιο πρόβλημα του κλεισίμου και υποβάθμισης των σχολείων των ακριτικών περιοχών.

Μετάφεραν την κραυγή αγωνίας των ακριτών, οι οποίοι ζήτησαν την αρωγή της Π.Σ.Ε.

Στο τέλος της εκδήλωσης προσφέρθηκε από το ίδρυμα μπουφές γλυκά, νερά, αναψυκτικά. Στο δε σχολείο παραδόθηκαν δώρα και εποπτικό υλικό για τους μαθητές..

Την Κυριακή το μεσημέρι, 17 Δεκεμβρίου το κλιμάκιο μετέβη στις Φιλιάτες Θεσπρωτίας, όπου επισκέφτηκε το γηροκομείο της πόλης. Συζήτησε με τους υπεύθυνους και άφησε δώρα στους ηλικιωμένους. Στο δημοτικό έγινε η εκδήλωση των βραβεύσεων των πρωτεύουσων μαθητών της ακριτικής Θεσπρωτίας. Και εδώ η φιλοξενία ήταν άψογη. Παραβρέθηκαν ο απερχόμενος δήμαρχος Φιλιτών **Σπύρος Παπιάς** και ο αντιδήμαρχος **Δημήτρης Τσότης**. Στο τέλος της εκδήλωσης προσφέρθηκαν από το Δήμο κερράσματα σε όλους.



Κοπάδια με αγριόγιδα καταγράφηκαν στην χαράδρα του Αράχθου

Τουλάχιστον 45 αγριόγιδα εκ των οποίων τα 25 θηλυκά καταγράφηκαν στην χαράδρα του Αράχθου. Η περιοχή βρέθηκε υπό την μελέτη και την παρακολούθηση ειδικών τα συμπεράσματα της οποίας παρουσιάστηκαν σε εκδήλωση που οργάνωσε η Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Ηπείρου του **Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.** σε συνεργασία με τον Σύλλογο «Αγριόγιδο στα Βουνά» και τον «Ελληνικό Ορειβατικό Σύλλογο Ιωαννίνων - ΕΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ».

Το αγριόγιδο αγαπά τις άγριες πλαγιές και τα μεγάλα υψόμετρα. Η χαράδρα του Αράχθου αποτελεί την περιοχή με το χαμηλότερο υψόμετρο στα Βαλκάνια όπου καταγράφεται πληθυσμός του συγκεκριμένου πανέμορφου ζώου.

Ο βιολόγος **Χαρπτάκης Παπαιωάννου** σημείωσε ότι πρόκειται για μία ιδιαίτερα περίπτωση παρουσίας σε τόσο χαμηλό υψόμετρο και σε οικουσιτήματα με ιδιαίτερη βλάστηση.

Στο πλαίσιο του προγράμματος, η χαράδρα του Αράχθου χωρίστηκε σε 21 τετράγωνα ίσης έκτασης και στην συνέχεια τοποθετήθηκαν αυτόματα καταγραφικά μηχανήματα. Η παρουσία αγριόγιδου καταγράφηκε σε οκτώ τετράγωνα.

Παράλληλα έγινε παρακολούθηση με κιάλια και τηλεσκόπια, κυρίως τον Οκτώβριο όπου διαπιστώθηκε η παρουσία σε εννέα τετράγωνα.



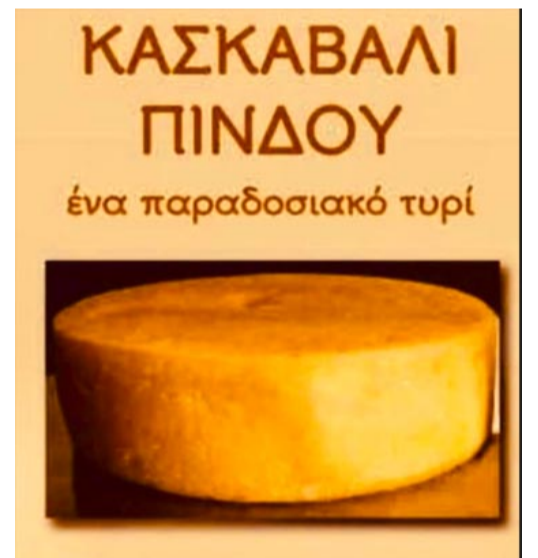
«Είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι με τα αποτελέσματα που έχουμε και ελπίζουμε τα συμπεράσματα να είναι χρήσιμα και για την προστασία του πληθυσμού αυτού», υπογράμμισε ο κ. Παπαιωάννου.

Σημειώνεται ότι το αγριόγιδο είναι προστατευόμενο είδος, συχνά όμως αναφέρονται περιστατικά λαθροθηρίας, ειδικά στην περιοχή του Γράμμου που αποτελεί κλασικό βιότοπο.

Το «Κασκαβάλι της Πίνδου»

Από το 2017 ξεκίνησε ο αγώνας για να αναγνωριστεί το τυρί «Κασκαβάλι Πίνδου» ως Προϊόν Γεωγραφικής Ένδειξης-ΠΓΕ. Τον Νοέμβριο του 2021 αναγνωρίστηκε από την Ελληνική Πολιτεία. Στη συνέχεια δημοσιεύθηκε η αίτηση στο ΦΕΚ αναγνώρισης ως ΠΓΕ για το Κασκαβάλι Πίνδου, και άνοιξε έτσι ο δρόμος για ένταξη στον κατάλογο της Ε.Ε.

Στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δημοσιεύθηκε στις 17 Μαΐου η αίτηση καταχώρισης ονομασίας Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) για το τυρί Κασκαβάλι Πίνδου και εφόσον δεν θα υπήρχαν ενστάσεις θα άνοιγε ο δρόμος για τη συμπεριληψη του ελληνικού προϊόντος στον ευρωπαϊκό κατάλογο των προϊόντων. Υπεβλήθη αρχικά μια ένσταση από Πλευράς Ρουμανίας και τελειώνοντας αυτή, είχαμε ένσταση από την Γερμανία. Τελικά τώρα τελείωσαν όλα από Ευρωπαϊκής Πλευράς και είναι ΠΓΕ το Κασκαβάλι της Πίνδου.



«Διασώθηκαν» τα καφενεία χωριών!

Διαπιστώσεις, προβληματισμός και ταξίματα! Χρόνια τώρα. Τα καφενεία είναι κύταρο ζωής για τα μικρά χωριά. Παράλληλα επιτελούν ένα σοβαρότατο κοινωνικό έργο καθώς αποστέλλουν μία από τις ελάχιστες ευκαιρίες ψυχαγωγίας και κοινωνικοποίησης των κατοίκων, λειτουργώντας ως σημείο συνάντησης, προμήθειας βασικών αγαθών καθημερινής ανάγκης ή και εξυπηρέτησης για κάποιες υπηρεσίες όπως η παραλαβή της αλληλογραφίας.

Όμως χρόνο με τον χρόνο λιγοστεύουν όπως και οι κάτοικοι των χωριών. Έρρημος τόπος, κλειστά τα πάντα. Φαίνεται πως ο κόμπος έφτασε στο χένι. Κι έτσι με τροποποίηση που κατατέθηκε στο παρά ένα της ψήφισης του νέου φορολογικού νόμου διασώθηκαν τα καφενεία των μικρών χωριών από τα τεκμήρια.

Της εξαίρεσης λοιπόν από το τεκμήριο τυγχάνουν τα καφενεία σε χωριά με λιγότερους από 500 κατοίκους.

Το κυβερνητικό επιτελείο μέτρησε 1.800 τέτοιες επιχειρήσεις ανά την Ελλάδα και έκρινε ότι τα προσδοκώμενα



έσοδα είναι περιορισμένα!

Έτσι αποφάσισε την απαλλαγή τους δίνοντας παράταση ζωής σε καφενεία που κρατούν ζωντανά ολόκληρα χωριά με πενιχρά έσοδα.

Γεγονός είναι ότι τα καφενεία χρόνο με τον χρόνο λιγοστεύουν καθώς τα χωριά ερημώνουν και από πολλές πλευρές έχει τονιστεί η ανάγκη στήριξης με συγκεκριμένα κίνητρα.

Αν δεν ληφθούν, ως το πούμε σοβαρά μέτρα, η ύπαιθρος θα ερημώσει, για να μην πούμε ότι ερημωσε.



ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΝΤΟΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ
Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Μιλάνου
Τ. ΙΑΤΡΟΣ Α' ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΑΙΔΩΝ «Π. & Α. ΚΥΡΙΑΚΟΥ»

Καβάφη 20 & Μακαρίου 23 (συνέχεια Αγ. Τριάδος).
Αγ. Παρασκευή (Πευκάκια)
Τηλ.: 210 600 1418 • Κιν.: 693 600 1418 • Φακ: 210 639 1787
• e-mail: antoniskontos5@gmail.com ΔΕΧΕΤΑΙ ΜΕ ΠΑΝΤΕΘΟΥ: 17.30-20.30

Ένας αληθινός ύμνος για τους ήρωες της ζωής

Τη Δευτέρα 4 Δεκεμβρίου 2023 στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών, Κλεισθένους 15, 7^{ος} όροφος, έγινε η παρουσίαση του βιβλίου με τον τίτλο: «Μαμά... θα με βοηθήσεις να περπατήσω;» της Αθηνάς Ευθ. Ευθυμίου.

Η συγγραφέας είναι Ηπειρώτισσα, μάνα παιδιού που γεννήθηκε με εγκεφαλική παράλυση.

Την παρουσίαση διοργάνωσε η Αδελφότητα Ρωμιάς με συμπαρασάτες τον εμπνευστή της εκδήλωσης Γρηγόρη Παπαρηγορίου από το Ριζοβούνι Πρεβέζης και τη συγγραφέα του βιβλίου, της οποίας η καταγωγή είναι από τις Παπαδάτες Πρεβέζης.

Το βιβλίο δεν είναι λογοτεχνικό, είναι η εμπειρία 30 ετών, από την μάνα που συγχρόνως είναι και νοσηλεύτρια. Στην αλήθεια είναι οδηγίες πώς πρέπει να αντιμετωπίζονται, όχι μόνο τα παιδιά αλλά και οι ενήλικες με σοβαρή αναπηρία. Είναι πάνω απ' όλα η κατάθεση ψυχής μιας μάνας που μεγαλώνει παιδί με εγκεφαλική παράλυση.

...
Ήταν μια αληθινή πράξη, μια απάντηση στο γεγονός ότι η 3η Δεκεμβρίου είναι η Παγκόσμια ημέρα ατόμων με αναπηρία. Αληθινή συμμετοχή, με νόημα και διδαχή για την καθιερωμένη αυτή γιορτή.

Οι ομιλητές/τριες ήταν εξαιρετικοί. Με τις γνώσεις τους και με λόγια από βάθους καρδιάς μας έκαναν κοινωνούς του όλου προβλήματος, «πόσο δηλαδή δύσκολο και δαπανηρό είναι, «να μεγαλώνεις παιδί με κινητική αναπηρία».

Μετά το καλωσόρισμα του προέδρου της Αδελφότητας Ρωμιάς Χριστόφορου Ευθυμίου, χαιρέτισε και ευχαρίστησε τους παρευρισκόμενους ο ήρωάς μας Αλέξης.

Η Αδελφότητα Ρωμιάς τον βράβευσε για την Ιώβειο υπομονή και τον Ηράκλειο αγώνα του για να κερδίσει τη ζωή! Μέσα σε συγκινητικό κλίμα τις αναμνηστικές πλακέτες απένειμαν ο Γραμματέας της Αδελφότητας Ρωμιάς και Αντιπρόεδρος του Συλλόγου Φιλιππιδιωτών Θωμάς Πάσχος και ο συνδιοργανωτής της παρουσίασης του βιβλίου Γρηγόρης Παπαρηγορίου.

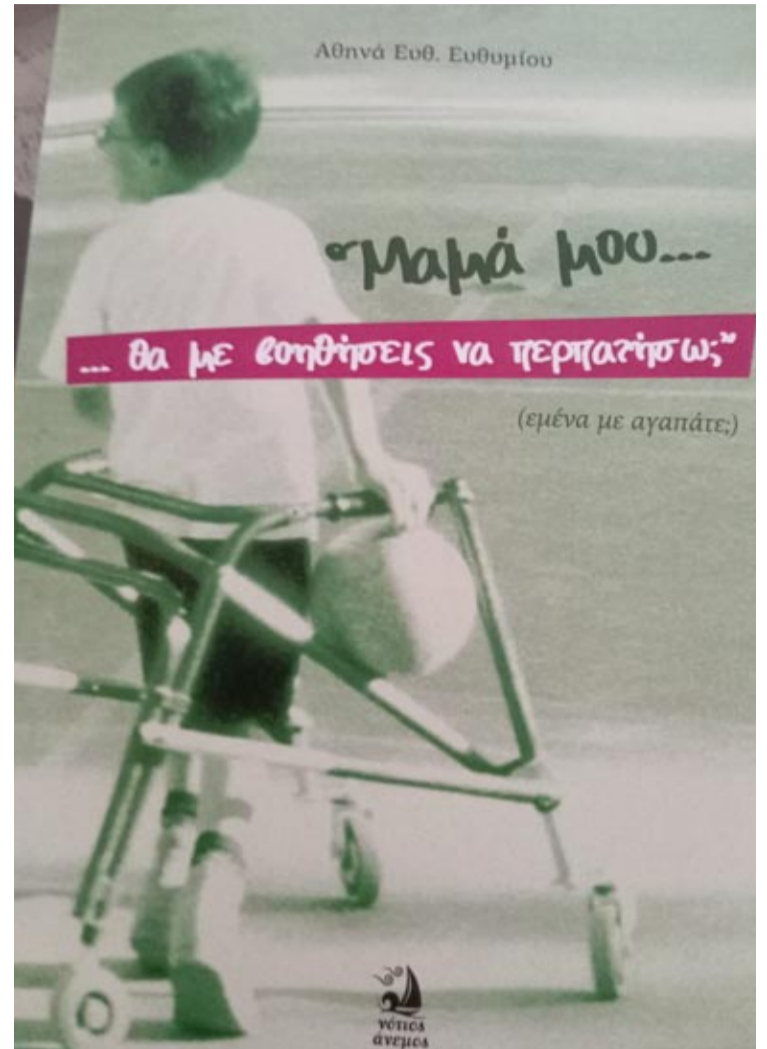
Οι ομιλητές

- **Εμμανουήλ Καλαμπόκας**, Μαιευτήρας, Γυναικολόγος-Ογκολόγος, Αντιδήμαρχος Υγείας του Δήμου Αθηναίων.
- **Μαρία — Αλεξάνδρα Κεφάλα**,



Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, βουλευτής Ιωαννίνων.

• **Θάνος Ασκητής**, Ψυχίατρος-Σεξολόγος, Πρόεδρος Ινστιτούτου Ψυχικής και Σεξουαλικής Υγείας.



- **Ευαγγελία (Γκέλυ) Γεωργούλα**
- Ο βουλευτής Πρέβεζας **Σπύρος Κυριάκης**.
- Ο πρόεδρος της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας **Χρυσόστομος (Μάκης) Κιάμος-Χήτος**.
- Η νεοεκλεγείσα Περιφερειακή Σύμβουλος Ανατολικής Αττικής **κ. Μυρτώ Κοροβέση**.
- Ο παιδίατρος και μέλος του Δ.Σ. της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας **Αντώνης Κοντός**.
- Ο βουλευτής Νότιου Τομέα Β3 Αθής-

νας **Παύλος Χρηστίδης**.

Η ΒΡΑΒΕΥΣΗ

Την συγγραφέα την βραβεύσαμε ως την Ηπειρώτισσα μάνα που με την αγάπη και την επιμονή της ανέτρεψε τα ιατρικά δεδομένα για την πορεία του γιού της! Την πλακέτα απένειμαν οι: Ρωξάνη Μαύρου πρόεδρος της Ένωσης Ηπειρωτισσών Γυναικών Αττικής και Νήσων και η **Σταυρούλα Σκαρμούτσου - Τασούλα**.

συνέχεια στη σελ. 7



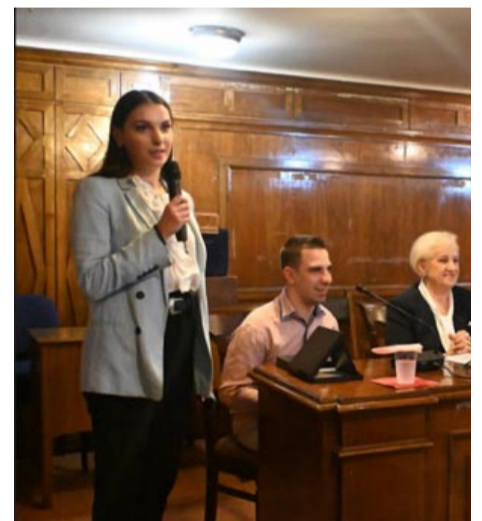
Εμμανουήλ Καλαμπόκας, Μαιευτήρας, Γυναικολόγος-Ογκολόγος, Αντιδήμαρχος Υγείας του Δήμου Αθηναίων



Ο βουλευτής Πρέβεζας Σπύρος Κυριάκης



Θάνος Ασκητής, Ψυχίατρος-Σεξολόγος, Πρόεδρος Ινστιτούτου Ψυχικής και Σεξουαλικής Υγείας



Η νεοεκλεγείσα Περιφερειακή Σύμβουλος Ανατολικής Αττικής κ. Μυρτώ Κοροβέση



Μαρία-Αλεξάνδρα Κεφάλα, Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, βουλευτής Ιωαννίνων



Ευαγγελία (Γκέλυ) Γεωργούλα



Ο πρόεδρος της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας Χρυσόστομος (Μάκης) Κιάμος-Χήτος



Ο βουλευτής Νότιου Τομέα Β3 Αθής Παύλος Χρηστίδης χαιρέτιζε την εκδήλωση

συνέχεια από τη σελ. 8

πρόεδρος του Συνδέσμου Γυναικών Ηπείρου Ν. Κορινθίας. Στο τέλος της εκδήλωσης απονεμήθηκε σε όλους τους βασικούς ομιλητές αναμνηστικό - ευχαριστήριο για τη συμμετοχή τους, καθώς και στον κ. Γρ. Ζαφείρη που μαγνητοσκόπησε την εκδήλωση για προβολή στο διαδικτυακό κανάλι "ΟΛΟ ΔΥΤΙΚΑ" και αποσπάσματα στο τοπικό κανάλι ARTA TV.

Ομιλία της **Αθηνάς Ευθυμίου**, συγγραφέως του βιβλίου με θέμα: «Μαμά Μου θα με Βοηθήσεις να Περπατήσω;» (Εμένα με αγαπάτε;)

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι καλησπέρα σας
Σας ευχαριστώ όλους από καρδιάς που μας κάνετε την τιμή να είστε σήμερα εδώ, προκειμένου να ακούσετε και να ενημερωθείτε για το βιβλίο μου.

Ευχαριστώ επίσης το εκλεκτό πάνελ που, εκτός από την κυρία Γκέλυ Γεωργούλα που ήταν καθηγήτρια του Αλέξη στο Γυμνάσιο και πλέον φίλη μου, είναι όλοι εξαιρετικοί γιατροί και πολιτικοί.

Ο Αλέξης και εγώ, σας είμαστε ευγνώμονες που αφήσατε τις δουλειές σας και τα γραφεία σας για να είστε σήμερα για εμάς εδώ!!

Για όσους δεν με γνωρίζετε ονομάζομαι Αθηνά

Ευθυμίου, είμαι Νοσηλεύτρια και μητέρα του Αλέξη, ηλικίας είκοσι εννέα ετών. Πριν μιλήσω για το βιβλίο μου θα ήθελα να πω λίγα λόγια για την χθεσινή ημέρα!!!

Κάθε χρόνο στις 3 Δεκεμβρίου έχει θεσπιστεί να γιορτάζεται η Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία.

Για εμάς η χθεσινή ημέρα η 3η Δεκεμβρίου, δεν είναι γιορτή. Είναι ημέρα θύμησης, ίσως και μιας αναγνώρισης για τα πλάσματα που όχι από επιλογή, αλλά από ανθρώπινα λάθη δεν μπορούν να ζήσουν μια φυσιολογική ζωή. Είναι αυτοάνοτα το, ότι ευχαριστούμε εκείνους που θέσπισαν αυτή την ημέρα ως ξεχωριστή. Δίνεται έτσι μια αφορμή στους πολιτικούς, στις διάφορες οργανώσεις και στον υπόλοιπο κόσμο, να σκεφτούν ότι και τα άτομα με αναπηρία έχουν ΙΣΑ δικαιώματα και πως τους αξίζει να ζουν με αξιοπρέπεια.

Ευχόμαστε όμως αυτή η ημέρα να είναι το εφαλτήριο για καλύτερες παροχές στο επίπεδο των νοσηλείων και νοσηλίων στην Ειδική Αγωγή που αφορά τις θεραπευτικές προσεγγίσεις, όπως φυσιοθεραπείες, εργοθεραπείες, λογοθεραπείες, ψυχοθεραπείες, ακόμα και στα παιδιά άνω των 22 ετών, που δυστυχώς έχει μπει πλαφόν.

Επίσης καλύτερες παροχές στο επίπεδο των

βοηθημάτων, όπως νάρθηκες, ορθοστάτες, αμαξίδια, και άλλα όργανα που για την αγορά τους τώρα, ο ίδιος ο ανάπηρος θα πρέπει να πληρώνει πολύ μεγάλο ποσό ως συμμετοχή.

Θα ήταν ευχής έργων η Θεραπευτική Ιππασία και η Θεραπευτική Κολύμβηση να αναγνωριστούν και από τον ΕΟΠΥΥ, ως Θεραπευτικές Προσεγγίσεις.

Παρακαλούμε επίσης το υπουργείο να μεριμνήσει, ούτως ώστε, να δίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα ηλεκτρονικός υπολογιστής στα άτομα που περνούν τις περισσότερες ώρες στο σπίτι, όπως είναι για παράδειγμα τα άτομα με κινητική αναπηρία.

Ένα ακόμα θέμα που μας απασχολεί, είναι αυτό του «Προσωπικού Βοηθού». Γνωρίζω πως σε πάρα πολλά άτομα με ειδικές ανάγκες, όπως και στον γιο μου, έχει δοθεί η σχετική έγκριση. Παρότι όμως μήνες τώρα έχουμε πάρει την έγκριση, δεν βρίσκουμε προσωπικό βοηθό. Δυστυχώς δεν υπάρχει ενδιαφέρον από τους πολίτες να εργαστούν ως προσωπικοί βοηθοί. Θεωρώ, ότι πρέπει να επανεξεταστεί το θέμα από τους αρμόδιους, να δώσουν κίνητρα για μόνιμη δουλειά και όχι μόνο, όσο θα ισχύει το πιλοτικό πρόγραμμα, όπως λένε. Έτσι οι πιθανοί υποψήφιοι το θεωρούν ως πάρεργο και δεν ενδιαφέρονται. Θα έλεγα επίσης, να σκεφτούν και να άρουν τη δέσμευση, του να μην μπορούν να εργαστούν, ως Προσωπικοί Βοηθοί, οι συγγενείς πρώτου και δεύτερου βαθμού.

Αν λοιπόν οι πολιτικοί μας, σκεφτούν πραγματικά τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τους γονείς τους που βρίσκονται σε απελπισία όλο το χρόνο και αγωνιούν για το τι θα γίνουν τα παιδιά τους μετά το θάνατό τους, και μεριμνήσουν για το καλύτερο, ε τότε θα αρχίσουμε και εμείς όντως να γιορτάζουμε αυτή την ημέρα.

Και τώρα να έρθουμε στο θέμα για το οποίο είμαστε σήμερα εδώ...

Η περιπέτεια της οικογένειάς μου ξεκινάει με τον πρόωρο ερχομό στη ζωή του δεύτερου παιδιού μας του Αλέξη. Ο Αλέξης γεννήθηκε στις 30 (τριάντα) εβδομάδες εγκυμοσύνης, στο Μόναχο της Βαυαρίας, αφού ο πατέρας του είχε σπουδάσει και εργάζονταν εκεί.

Μετά από δύο μήνες νοσηλείας σε θερμοκηπίτιδα και στο τμήμα πρόωρων, το παιδί ήρθε στο σπίτι με διάγνωση (gants gesund) δηλαδή τελείως υγιές.

Τους πρώτους μήνες η ανάπτυξη του παιδιού εξελίσσονταν κανονικά, αλλά από τον δέκατο μήνα και μετά η ανάπτυξη του όχι μόνο σταμάτησε, αλλά πολύ γρήγορα επήλθε ψυχοκινητική παλινδρόμηση, με αποτέλεσμα από ειδικό παιδονευρολόγο να έχουμε την οριστική διάγνωση: Εγκεφαλική Παράλυση του τύπου της Σπαστικής Τετραπληγίας μεσαία προς βαριά, λόγω Περιγεννητικής Ανοξίας.

Από τότε η ζωή μας και η καθημερινότητά μας πήρε άλλη μορφή. Έγινε μία βίαιη αναδιάρθρωση της ζωής και της οικογένειάς μας, με νέα δεδομένα, νέες απαιτήσεις, νέο οικογενειακό και οικονομικό προγραμματισμό. Όπως σε κάθε επαρχιακή πόλη στην Ελλάδα, έτσι και στην Γερμανία δεν υπήρχαν οι ίδιες δυνατότητες σε ό,τι αφορά τις θεραπευτικές Προσεγγίσεις. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα ο μπαμπάς να παραμείνει στην εργασία του και εγώ με τα δύο παιδιά να έρθω πίσω στην Αθήνα.

Η πρόβλεψη της κινητικής πορείας του Αλέξη ήταν δυσόλωνη. Με τα τότε δεδομένα, στη ζωή του θα έκανε πάντα χρήση αμαξιδίου.

Τελικά με την οργανωμένη συνεργασία ιατρών, θεραπευτών και γονέων με πολύ δουλειά καταφέραμε ο εγκεφαλος του παιδιού, να βγάλει προς τα έξω όποιες δυνατότητες είχε, έχοντας το αίσιο αποτέλεσμα ο Αλέξης να μπορεί να περπατάει ανεξάρτητα, με μικρή βοήθεια όπου χρειάζεται. Έχει παρακολουθήσει όλες τις βαθμίδες του τυπικού σχολείου, έχει φίλους και σύμφωνα με τις δυνατότητες του ασχολείται με τον αθλητισμό. Μάλιστα τον Μάιο αυτού του έτους, στο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Κολύμβησης ΑΜΕΑ στο ΟΑΚΑ πήρε το Χάλκινο Μετάλλιο στα 100 μέτρα ύπτιο.

Περνώντας τα χρόνια ο Αλέξης έγινε 25 χρόνων. Έχοντας πλέον το επιθυμητό αποτέλεσμα, αλλά και την εμπειρία και την γνώση, ως μητέρα και νοσηλεύτρια αισθάνθηκα την υποχρέωση να κάνω

αυτό που κανείς στην Ελλάδα και την Κύπρο μέχρι τώρα δεν είχε κάνει: Να γράψω ένα βιβλίο περιγράφοντας βήμα βήμα την πορεία μας. Ένα βιβλίο επιστημονικά τεκμηριωμένο, με σκίτσα και φωτογραφίες, πλήρες καθοδηγητικό για τους γονείς που έχουν βρεθεί ή θα βρεθούν στην ίδια χαοτική κατάσταση που βρεθήκαμε εμείς πριν από 29 χρόνια. Δεν είμαι συγγραφέας. Είμαι μητέρα παιδιού με κινητική αναπηρία και σε αυτό το βιβλίο καταθέτω τις γνώσεις, την εμπειρία και την ψυχή μου!!!

Το βιβλίο έχει τον τίτλο «Μαμά Μου θα με Βοηθήσεις να Περπατήσω;» (εμένα με αγαπάτε;) και είναι τα λόγια που ο μικρός μου ήρωας κλαίγοντας μου είχε πει σε ηλικία τριών ετών. Δεν θα επεκταθώ στο τι περιγράφει, διότι οι αγαπητοί φίλοι και συνεργάτες τα έχουν πει όλα με τον καλύτερο τρόπο.

Οφείλω όμως να αναφέρω ότι το βιβλίο το προλογίζει ο εξαιρετικός και άψογος συνεργάτης μου για πάρα πολλά χρόνια στο Αγνήτειο Νοσοκομείο, Νευρολόγος - Ψυχίατρος και Γνωσιακός Ψυχοθεραπευτής, που του χρωστάω πολλά, ο σείμηστος Γιάννης Παπακώστας. Είναι μαζί μας η κόρη του η Κέλυ Παπακώστα Ψυχολόγος - Ψυχοθεραπεύτρια και την ευχαριστώ για την τιμή που μας κάνει.

Αρκετοί με έχουν ρωτήσει, γιατί μέσα στο βιβλίο, έχω αλλάξει τα ονόματα.

Να σας εξηγήσω: Ξεκίνησα να γράφω χρησιμοποιώντας τα ονόματά μας. Εμπλεκόμενος όμως τόσο πολύ συναισθηματικά, έκλαιγα και δεν μπορούσα να συνεχίσω. Δεν ήθελα να βγει ένα βιβλίο μελοδραματικό, άλλος ήταν ο στόχος μου! Σκέφτηκα λοιπόν να αλλάξω τα ονόματα και έτσι να το δω πιο αποστασιοποιημένα για να βγει αυτό που βγήκε.

Το βιβλίο το έχουν διαβάσει πολλοί: Γονείς-γιατροί - θεραπευτές. Τα σχόλια χωρίς καμία υπερβολή είναι πολύ καλά. Θα σας αναφέρω μόνον ένα: Είναι από την Όλγα την μαμά της Άρτεμης, παιδιού με παραπληγία. «Κυρία Ευθυμίου, μου είπε, «σας ευχαριστούμε πολύ για το βιβλίο που γράψατε. Κάθε φορά που το διαβάζω αισθάνομαι πως έχω ένα χέρι να με κρατάει σφιχτά, να μου δίνει δύναμη και να μου λέει: Μην πτοείσαι προχώρα! Κλάψε, ξανά κλάψε, αλλά σήκω, ανασκουμπώσου και προχώρα! Ο πόνος δεν θα περάσει ποτέ!!!»

Πριν κλείσω, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Γρηγόρη Παπαγρηγορίου που είναι πλέον φίλος μας και σαν πατέρας, εδώ και δύο χρόνια προετοιμάζε το έδαφος για να γίνει αποκλειστικά για τον Αλέξη αυτή η παρουσίαση. Ευχαριστώ πολύ και τον κύριο Χριστόφορο Ευθυμίου που συνεργάστηκαν, αλλά μέσα σε ένα μήνα τα οργάνωσαν όλα!! Τέλειο!!

Να ευχαριστήσω επίσης τον άντρα μου και την κόρη μου την Ευθυμία μου, που και οι δύο στάθηκαν βράχοι και ακολούθησαν με στωικότητα την όλη διαδρομή.

Και τέλος, πώς να μην ευχαριστήσω τον μικρό μου ήρωα τον Αλέξη μου, το παιδί που μου άλλαξε την ζωή; Ναι. Πέρασα με πολλές δυσκολίες και κουρασθήκαμε και κουραζόμαστε πάρα πολύ, αλλά εγώ προσωπικά στη διάρκεια των 29 χρόνων έζησα τόσα γεγονότα παίρνοντας ξεχωριστές και ανεπανόλητες χαρές, που εάν δεν τον είχα, δεν θα τις ζούσα!!! Για παράδειγμα: Το χαμόγελο και η ανιδιοτελής αγάπη που μου δίνει. Η εγγραφή αυτού του βιβλίου που σε άλλη περίπτωση δεν θα το έγραφα. Οι παρουσιάσεις του βιβλίου και η γνωριμία μας με τόσοι αξιόλογους κάθε φορά ομιλητές και καλεσμένους. Τα μετάλλιά του, η συμμετοχή μας στον Μαραθώνιο, η παρουσία και συμμετοχή μας στο συνέδριο για την αποϊδρυματοποίηση των ατόμων με αναπηρία που έγινε στο Ευρωκοινοβούλιο στις Βρυξέλες. (Ευχαριστούμε τον Ευρωβουλευτή κ. Στέλλιο Κυμπουρόπουλο που μας κάλεσε) και τόσα άλλα που δεν μας φτάνει ο χρόνος να ειπωθούν. Αλέξη μου, σε ευχαριστώ που υπάρχεις στην ζωή μου!! Να είσαι καλά λεβέντη μου!!!

Ο Αλέξης και εγώ και πάλι σας ευχαριστούμε για την παρουσία σας εδώ και για την προσοχή σας.



Την πλακέτα απένευμαν οι: Ρωζάνη Μαύρου πρόεδρος της Ένωσης Ηπειρωτισσών Γυναικών Αττικής και Νήσων και η Σταυρούλα Σκαρμούτσου - Τασούλα, πρόεδρος του Συνδέσμου Γυναικών Ηπείρου Ν. Κορινθίας



Την παρουσίαση της όλης εκδήλωσης έκανε η Εφορος Δημ. Σχέσεων της Π.Σ.Ε και Γεν. Γραμματέας της Ένωσης Ηπειρωτών Ιλίου Μαρίκα Γκόνη, η οποία διάβασε και αποσπάσματα από το βιβλίο

«Η ΠΙΤΑ ΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΗ 2024»

ΣΤΑΔΙΟ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΙΑΣ, Κυριακή 25 Φεβρουαρίου 2024, ώρα 11 το πρωί

Ένας απολογισμός, ένας όρκος, ένα μνημόσυνο για τα θύματα της ναζιστικής θηριωδίας και πάνω απ' όλα ένας λόγος Τιμής. Δεν σας ξεχάσαμε! Δεν σας ξεχνάμε! Η θυσία σας, μας ατσάλώνει και θεριεύει τη θέλησή μας να αγωνιστούμε για να μην περάσει πια ο φασισμός. Αγώνας για μια ζωή ειρηνική, αξιοπρεπή, χωρίς να πλαντάται πουθενά ο φασισμός, σε όποια παλιά ή και νεότευκτη μορφή μπορεί να εξυφάνεται.

Για να δικαιώσουμε αυτούς που «γυρεύουν το ψωμί που δε φάγανε! Γυρεύουν τον ήλιο που τους κλέφανε! Γυρεύουν τη ζωή που τους κόψανε».



«ΠΙΤΑ ΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΗ 2024»

Η «Πίτα του Ηπειρώτη 2024» με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας

Αφιερώνεται στα Μαρτυρικά Χωριά της Ηπείρου

Μια φωνή, μια κραυγή για τη θηριωδία που υπέστη ολόκληρη η Ηπειρος. Μια επίκληση δικαίου. Το δίκαιο που φωνή δεν έχει, αλλά ακούγεται στους γκρεμούς και στα φαράγγια των Ηπειρώτικων βουνών, στα λημέρια της κλεφτουριάς και στα απόσκια της ηπειρώτικης αντρείουσίνης. Εκεί όπου λιπαστήκε με τα σώματα αγωνιστών και ποτίστηκε με τα δάκρυα μαυροφορεμένων γυναικών.

Η εποποιία του 1940, η αντίσταση του ελληνικού λαού κατά της τριπλής κατοχής που επιβλήθηκε, το αγωνιστικό φρόνημα του Έλληνα και της Ελληνίδας που αντιστάθηκαν με κάθε τρόπο στον φασιστικό εισβολέα και τους συνεργάτες του, δεν είναι απλά ένα ιστορικό γεγονός. Είναι μάθημα ζωής.

Η ιστορική μνήμη πρέπει να είναι παρούσα.

Η Ήπειρος κατέστη παράδειγμα ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ. Τα βουνά της Ηπείρου είναι ποτισμένα από το αίμα των ηρώων που «έπεσαν» εκεί υπέρ της πατρίδας.

«Σύμφωνα με την έκθεση "των γενομένων ζημιών εν γένει Ηπείρου" από την κήρυξη του πολέμου μέχρι και την Απελευθέρωση που εκδόθηκε το 1987 στην Ήπειρο στους νομούς Ιωαννίνων, Πρεβέζης, Άρτας και Θεσπρωτίας κήκαν συνολικά 12978 σπίτια και εκτελέστηκαν 7936 άνθρωποι στη συντριπτική τους πλειοψηφία άμαχοι.

Αν στους αριθμούς προσθέσουμε και τα θύματα ολόκληρης της εβραϊκής κοινότητας των Ιωαννίνων στις 25 Μαρτίου του 1944 που εκτοπίστηκαν και εξοντώθηκαν από τους Ναζί, στα στρατόπεδα συγκέντρωσης του Άουσβιτς και του Μπιρκενάου τότε ο απολογισμός μεγαλώνει ακόμα περισσότερο».

Αναγκαστικά η εκδήλωση αυτή είναι και ένα βροντερό ΟΧΙ στο φασισμό. Μια φωνή, ένα διδάγμα στη νέα γενιά πως ο φασισμός είναι απάνθρωπος και όχι μόνο ευτελίζει, αλλά και αφαιρεί τη ζωή του ανθρώπου. Ταπεινά και ευλαβικά κλίνουμε το γόνο σε όλους και όλες τους Ηπειρώτες και τις Ηπειρώτισσες που έχασαν τη ζωή τους από τις φασιστικές ορδές. Μια δυνατή κραυγή θύμησης και ευγνωμοσύνης προς όλα τα θύματα του ναζισμού. Δεν σας ξεχάσαμε!

Λιγκιάδες. Το νόημα της θυσίας

«Αν πράγματι θέλουμε αξιόπιστα να εμποδίσουμε ένα νέο τερατούργημα της ιστορίας, όπως εκείνο των Λιγκιάδων, ένας δρόμος υπάρχει. Μια νέα παιδεία που θα αποσκοπεί στο να καταστήσει το άτομο αυτόνομο, αυτοπροσδιορισμένο, επαναστασιαζόμενο πάνω στις αρχές που κάνουν τον άνθρωπο να είναι ΑΝΘΡΩΠΟΣ. Οι καταγγελτικές εκδηλώσεις, τα καταγγελτικά βιβλία και όλη η παγκόσμια ιαχή «ποτέ πια» όσο και αν έχουν κάποιο νόημα, δεν αρκούν. Εκείνο που θα συνεισέφερε την ελπίδα για μια αποτροπή της βαρβαρότητας θα ήταν η παιδεία. Μια παιδεία όμως που θα καθιστούσε το άτομο υπεύθυνο για τη συνύπαρξη με τους συνανθρώπους του. Που σημαίνει να μπορεί να αντιστέκεται



και να μη γίνεται εργαλείο στα χέρια μισαλλόδοξων σωτήρων. Σε κάθε αντίθετη περίπτωση, αν δηλαδή, ο ίδιος αποφασίζει και θέλει να είναι πρόβατο, τότε ο τσοπάνης πάντα θα βρίσκεται.

Μόνο που στη συνέχεια θα караδοκούν και οι λύκοι».

Μωυσής Ελισάφ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΥ ΠΑΠΟΥΛΙΑ

ΣΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΤΗΣ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΙΑ ΤΑ «ΜΑΡΤΥΡΙΚΑ ΧΩΡΙΑ» ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 3.11.2007

Το έπος του '40, η κατοχή και η Αντίσταση, είναι σημείο αναφοράς στην ελληνική ιστορία.

Η αντίσταση του ελληνικού λαού θαυμάστηκε από ολόκληρο τον κόσμο. Η παλλαϊκή συμμετοχή σ' έναν αγώνα άνισο, κι ίσως γι αυτό τόσο μεγαλειώδη, συγκλόνησε τη διεθνή κοινή γνώμη και συγκλονίζει ακόμη όσους αναζητούν στο παρελθόν το δρόμο για το μέλλον.

Στα βουνά και στις πεδιάδες, παλικάρια και λεβέντισσες με το όπλο στο χέρι, φυλακισμένοι, όμηροι, γενναίοι μπροστά στα εκτελεστικά αποσπάσματα, ανυπάκουοι στις εντολές του κατακτητή, ένας λαός που αγωνίστηκε και κέρδισε τη μάχη της ελευθερίας.

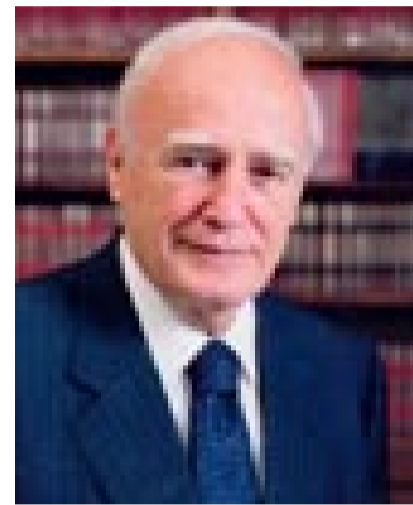
Η Ήπειρος, όπως σε όλους τους αγώνες του Έθνους μας για ανεξαρτησία και δικαιοσύνη, βγήκε μπροστά.

Η Αντίσταση των Ηπειρωτών υπήρξε συνειδητή ενέργεια ελεύθερων στη σκέψη και στο φρόνημα ανθρώπων. Ήταν μία ηρωική απάντηση στον εισβολέα και κατακτητή, που κατέλυσε την ελευθερία τους.

Και το τίμημα που πληρώσαμε ήταν βαρύ. Οι αριθμοί για τις εκατόμβες των νεκρών, τα μαρτυρικά χωριά, τα ολοκαυτώματα δεν μπορούν να δείξουν το μέγεθος της θυσίας.

Είναι νωπές ακόμα στη μνήμη μου, η θλίψη, η οργή και η απόγνωση, που έβλεπα στα μάτια συνομήλικών μου, μαυρορτυμένω γυναικών, μελαγχολικών παιδιών, που βίωσαν τη φρίκη της τυφλής βίας και καταστροφής, που έσπερνε ο κατακτητής, στη λογική των ασύμμετρων αντιποίνων.

Κομμένο Άρτας, Κρουσπηγή Ιωαννίνων, Παραμυθιά Θεσπρωτίας, Λιγκιάδες Ιωαννίνων, Κεράσοβο Πωγωνίου, Κεφαλόβρυσος, Μουσιωίτσα, Γρεβενίτη, είναι μόνο μερικά από τα 185 ηπειρώτικα χωριά, που γνώρισαν την εκδικητική μανία των κατακτητών. 12.500 κατεστραμμένες οικίες, ανυπολόγιστες ζημιές στην οικονομία, 2.000 εκτελεσθέντες και χιλιάδες άλλοι εκτοπισμένοι σε στρατόπεδα συγκέντρωσης.



Στοιχειώνουν ακόμα τη θύμηση μου οι μαύρες καρδέλες στις κουρτίνες των παραθύρων, και τα Σαββατιάβραδα, που όλοι, μα όλοι, βάζουν προς το νεκροταφείο, στο «επισκεπτήριο» στους πατεράδες και τα αδέρφια.

Και ποτέ δεν θα ξεχάσω τον Κερασσοβίτη, που μου είπε, κοιτώντας το Σταυρό στο λάφο, «δεν ξέρεις τι είναι να ζεις κάθε μέρα βλέποντας τον τόπο, που σκοτώσαν τον πατέρα και τη μάνα σου».

Αγαπημένοι μου συμπατριώτες, υπάρχει πάντα το θέμα των οφειλών και των επανορθώσεων. Πιστεύω, ότι έχουμε όλοι χρέος να μην λησμονηθεί, και να αγωνιστούμε για την τελική του δικαίωση.

Η θηριωδία του Ναζισμού, έδειξε σε όλους την βασική διαχρονική αρχή του ευρωπαϊκού πολιτισμού, κάτι που δεν πρέπει ποτέ να ξεχνιέται. Ότι δεν υπάρχουν δικαιολογίες για βαρβαρότητες, δεν υπάρχουν δικαιολογίες για βασανιστήρια.

Με την μνήμη των νεκρών Ηπειρωτών αλλά και όλων όσων μαρτύρησαν, πάντα στο μυαλό και την καρδιά μας, σας ευχαριστώ για αυτή την συγκινητική τελετή.

Ο Γερμανός πρόεδρος στους Λιγκιάδες



Το χωριό Λιγκιάδες της Ηπείρου, όπου εκτελέστηκαν 92 άνθρωποι, μεταξύ των οποίων παιδιά και ηλικιωμένοι, επισκέφθηκε στις 7 Μαρτίου 2023 ο πρόεδρος της Γερμανίας Γιοαχίμ Γκάουγκ. Μεταξύ των άλλων είπε και τα εξής:

«Ζητώ από τις οικογένειες όλων των νεκρών ένα μεγάλο συγγνώμη. Συγχώρεση για τα κτηνώδη εγκλήματα που έγιναν εδώ», ήταν η χαρακτηριστική του φράση και εξέφρασε τη λύπη του για το γεγονός ότι επί πολλά χρόνια η Γερμανία δεν γνώριζε την πραγματική ιστορία και τις διαστάσεις των τραγικών γεγονότων

που είχαν εκτυλιχθεί στην Ελλάδα.

«Σε τόπους όπως αυτός, αισθάνομαι ντροπή, γιατί στη Γερμανία μεγάλωσαν δολοφόνοι».

«Επιθυμώ να αρθρώσω, αυτό που δράστες, αλλά και πολιτικά υπεύθυνοι τόσων πολλών χρόνων στη μεταπολεμική περίοδο δεν ήθελαν, ή δεν μπόρεσαν να προφέρουν, ότι δηλαδή τα όσα συνέβησαν εδώ ήταν κτηνώδης αδικία και με αίσθημα ντροπής και πόνου, ζητώ από τις οικογένειες των δολοφονηθέντων "συγγνώμη"».

ΚΟΜΜΕΝΟ ΑΡΤΑΣ



Το Κομμένο βρίσκεται στον κάμπο της Άρτας, στο τέρμα της διαδρομής της Δημοτικής Ενότητας Αράχθου. Τα όρια του οικισμού απέχουν 2 χιλιόμετρα από τη θάλασσα, ενώ τα 8.500 στρέμματα κοινοτικών εκτάσεων που βρέχονται από αυτή, αγκαλιάζουν το δέλτα του Αράχθου, συνθέτοντας ένα από τα πιο όμορφα σημεία του Εθνικού πάρκου του Αμβρακικού τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το Κομμένο είναι σχεδόν παραθαλάσσιο χωριό, και βρίσκεται στην αριστερή όχθη του ποταμού Αράχθου και βόρεια του όρμου της (Αλυκτής) Κοπραίνης.

Το 1928 αριθμούσε 669 κατοίκους, διέθετε δημοτικό σχολείο, τηλεγραφείο, αστυνομικό σταθμό και τελωνείο γ' τάξης ενώ το 1952 είχε 778 κατοίκους. Στην απογραφή του 2011 ο νόμιμος πληθυσμός (δημότες) ήταν 836 κάτοικοι και ο μόνιμοι 769 κάτοικοι.

Οι κάτοικοι της Τοπικής Κοινότητας Κομμένου ασχολούνται κατά κύριο λόγο με την γεωργία, την κτηνοτροφία και την ολιεία.

Κατά τη διάρκεια της Γερμανικής κατοχής το 1943 και ειδικότερα το πρωί της επομένης της εορτής της Παναγίας, στις 16 Αυγούστου, το χωριό υπέστη μια ολοκληρωτική καταστροφή από τις γερμανικές κατοχικές δυνάμεις κατά την οποία σφαγιάστηκε σχεδόν ο μισός πληθυσμός, 317 κάτοικοι, εκ των οποίων οι 97 ήταν μικρά παιδιά και 2 ιερείς. Στη συνέχεια ακολούθησε πυρπόληση

όλων των οικιών από την οποία σώθηκαν μόνο δύο. Στη προσπάθεια να διαφύγουν τον όλεθρο οι υπόλοιποι κάτοικοι, 17 ακόμη εξ εκείνων πνίγηκαν στον ποταμό Αραχθό από ανατροπή υπερφορτωμένης λέμβου. Το γεγονός εκείνο που προστέθηκε στις θηριωδίες του πολέμου, φέρεται στην νεότερη ελληνική ιστορία ως η Σφαγή του Κομμένου. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι επίσημες αναφορές στη Βέρμαχτ μιλούσαν για μάχη και επίθεση εναντίον μονάδων του εχθρού που προέβλεπαν έντονη αντίσταση.

Στο τέλος έφαγαν και ήπιαν, κουρασμένοι από τη σφαγή...

Επί εννέα ώρες οι ναζι σκότωναν, βίαζαν, έκαιγαν! Ανάμεσα στους νεκρούς ήταν 97 νήπια και παιδιά και 119 γυναίκες. Ανάμεσα στα θύματα ήταν και οι περίπου 30 καλεσμένοι που είχαν έρθει από γειτονικά χωριά για τον γάμο της Αλεξάνδρας και του Θεοκάρη. Την ώρα που εισέβαλαν στο χωριό οι Γερμανοί, η νύφη και ο γαμπρός περνούσαν την πρώτη νύχτα του γάμου τους, που έμελλε να είναι και η τελευταία. Από την οικογένεια της νύφης επέζησαν μόνο δυο αδέρφια. Η νύφη, ο γαμπρός εκτελέστηκαν.

Στο τέλος της σφαγής οι ναζι στρατιώτες κάθισαν την πλατεία του χωριού όπου έφαγαν και ήπιαν μπύρες αφήνοντας εκεί άδειες κονσέρβες, δίπλα σε 7 πτώματα.

Λιγκιάδες 3 Οκτωβρίου 1943 - Σκηνικό αρχαίας τραγωδίας

«Στις 3 Οκτωβρίου, ημέρα Κυριακή το πρωί εσηκώθηκα από τον ύπνο μέρα καλή. Δεν είχαμε νερό και κίνησαν έξι γυναίκες να πάνε για νερό στον Μπλήτσι στο Στρούνι με τα ζώα φορτωμένα βαρέλες και δοχεία και πήγαιναν. Μόλις πήγανε οι γυναίκες στο νερό έσπασε ένα πηγάδι πέντε μέτρα μέσα προς την λίμνη και πέταγε από μέσα μπάρες πολύ θελό νερό. Και κάθισαν οι γυναίκες να λαγαρήσει το νερό πολλή ώρα εκεί και αφού λαγήρησε γέμισαν τας βαρέλες και δοχεία τα φόρτωσαν στα ζώα και έρχονταν προς ταπάνω.

Μόλις βγήκαν στο Δημόσιο δρόμο στις Αναστάσενας Κολόκα στο σπίτι, μια είχε βγει απάνω από τον δρόμο με δύο ζώα. Μόλις την είδαν το φυλάκιο από τον Αι-Λιά ψηλά από το Νησί της βάλανε με τα βαρέα μυδράλια να τη σταματήσουν εκεί ότι να τη σκοτώσουν ήταν η γριά Ρήνα Γεράκου. Τάχασε η καμένη η γριά πρόλαβε και έπιασε μια κοτρόνα πέτρα και δεν έβλεπε ούτε τα ζώα της τι έγιναν, ούτε τις άλλες γυναίκες από τον κουρνιαχτό γιατί ήταν και η γη πολύ ξερή και οι ριπές ασταμάτητες.

Οι άλλες πέντε γυναίκες δεν είχαν προλάβει να ανεβούν στο δρόμο, ήταν στα χείλα του δρόμου όταν άκουσαν τις ριπές και τάχασαν και δεν ήξεραν τι να κάνουν. Σε λίγα λεπτά αυτές της σκηνής έφτασαν τέσσερα αυτοκίνητα γεμάτα στρατιώτες Γερμανοί σταμάτησαν τα πυρά. Μόλις κατέβηκαν από τα αυτοκίνητα πήγαν κατευθείαν στα ζώα να δουν τι έχουν φορτωμένα. Τα είδαν που είχαν νερό, τα απαρτίσαν φορτωμένα όπως ήταν πήραν τις γυναίκες τις έδωσαν σε τρεις-τέσσερις στρατιώτες και τις γύρισαν κάτω στο χωριό Στρούνι και τις φύλαγαν.

Οι πολλοί Γερμανοί ξεκίνησαν από το Λάκο Μαράφα και έρχονταν για το χωριό. Μόλις βγήκαν στο αγνάντιο στο Λάκο προς το χωριό αρχίσαμε να ανησυχούμε και να φεύγουμε μερικοί άντρες και άλλοι άνθρωποι πήγαιναν για πίσω στις Μουγγλιούς. Ήταν αυτή

η εβδομάδα που ράβδιζαν τις καρδιές πίσω και γλίτωναν πολλοί άνθρωποι.

Οι Γερμανοί μόλις είδαν από τον Αι-Λιά ότι φεύγουν κόσμος άρχισαν με τα βαριά μυδραλιόβολα γύρω από το χωριό φλογόφορες διαφόρων χρωμάτων και ενγκεροφληγή για να σταματήσουν τον κόσμο. [...]

Ήταν ο ήλιος περίπου μια οριά έξω.. Εγώ μόλις είδα φωτιά στην Κατσούφλη έβαλαν στα γρέκια των Φουκέων και μετά στο χωριό υποψιάστηκα ότι θα σκοτώσουν και τον κόσμο. Είπα στους άλλους τους χωριανούς μου που κίνησαν να φύγουν όλοι με το γάμο που θα πάτε στο χωριό δεν είναι κανένας ζωντανός... Ξεκίνησαμε προς τα κάτω και όταν κατεβήκαμε στον πάτο στην Ντομοβιά ακούσαμε μια φωνή από την Στρογγλή, φώναζε στην Τσαϊκα της Αγγέλωσ Σιαφάκα που ήταν στο γάμο το βλάχικο. Δεν ακούγαμε τι έλεγαν, του μιλήσαμε και εμείς που κατεβαίναμε να σταθεί εκεί να κατεβούμε στη Ράχη Σαμαρίτη.

Και μας είπαν στο χωριό του σκότωσαν όλους, του μιλήσαμε να μας περιμένει εκεί να κατεβούμε, και μας περιμέναν. Πήγαμε ανταμάσαμε στη Στρογγλή ήταν ο Χαρίλαος Ι. Λιούρης..... Ο Νικόλαος Δ. Ρούσκας τραυματισμένος στο λαϊμό... Τους αφήσαμε εκεί και οι άλλοι ήλθαμε για το χωριό. Αφού μας είπαν όλα αυτά τα φοβερά και φρικτά εγκλήματα πως συγκέντρωσαν τα γυναικόπαιδα στο Μπασκώρι, έκαναν πλιάτσικο στα σπίτια, ότι πράγμα της τσέπης τους άρεσκε τα έπαιρναν. Και από το μπασκώρι μετά τους έπαιρναν αμαδικά δύο Γερμανοί έως 10 γυναικόπαιδα, τους βάζαν μέσα στα σπίτια και τους καίγανε. Εκτέλεσαν και έξω από τα σπίτια περίπου 12 άτομα. [...]



Ήρθαμε στον Ρεβέντη από πάνω και τι να δούμε και τι να ακούσουμε και αν και νύχτα ήταν το χωριό φαινόνταν παρανάλωμα του πυρός. Μια φωνή τραυλιωμένη ακούσαμε μεγάλου ανθρώπου, κλάματα από μικρά παιδιά. Φεγκβολούσε όλος ο τόπος από τις φλόγες, από τις φωτιές έσκαγαν σφαίρες, πόλεμος λες και γίνονταν. Τα σπίτια σωριάζονταν. Οι σάρκες των ανθρώπων, τα σοδήματα που καίγονταν, δεν σε άφηνε η βαριά μουρουδιά μα μεις μέσα στο χωριό. Αλλά αφαιρεμένοι από το κακό και από τον πόνο δεν καταλαβαίναμε.

Αν ήταν άνθρωπος ξένος δεν έμπαινε μέσα στο χωριό από τη βαριά μουρουδιά που καίγονταν οι ανθρώπινες σάρκες, από τα σοδήματα, από τις σφαίρες που σκάγανε και από τις βροντές των σπιτιών που σωριάζονταν κάτω. Εμείς εξαλλοί όπως ήμασταν από το κακό που μας βρήκε δεν αισθανόμασταν απολύτως τίποτα. Δεν ξέραμε και αν είχαν φύγει οι σύνιοι ανθρώποφάγοι και λέγαμε τι τι θέλωμε τη ζωή, ως μας σκοτώσουν. [...]

Όταν έφυγαν οι Γερμανοί από τα χωριά Λιγκιάδες και Στρούνι έφυγαν και οι γυναίκες ήρθαν για απάνω αφού γλίτωναν και αυτές εκεί κάτω. Είχαν βλέψεις οι Γερμανοί να το κάψουν και το Στρούνι, όπως μας είπαν οι γυναίκες έβγαζαν τα εισοδήματα έξω να τα φορτώσουν γιατί πήγαινε το αυτοκίνητο έξω από το σπίτι και δεν θα καίγαν από τρόφιμα στο Στρούνι θα τα έπαιρναν όλα. [...]

Όλη τη νύχτα ξεκίνησαμε και φύγαμε απάνω κατά το βουνό αφήνοντας τα παιδάκια μας, τους ανθρώπους μας πίσω σκοτωμένους να ψήνονται μέσα στα ερειπωμένα σπίτια και άλλοι βαριά τραυματισμένοι όπως μας είπαν οι γυναίκες-στο σπίτι του Ρούσκα έξω ήταν ο Στάθης Γεωργ. Λάππα βαριά τραυματισμένο θ

ετών και ο μικρός Παναγιώτης Αθαν. Μπαμπούσκα σχισμένος σε όλη τη σπονδυλική στήλη με το ξίφος. Στην Τσακνίδα ζημερώσαμε θρηνώντας και κλαίγοντας. [...]

Το βράδυ καμιά ώρα μέρα από μέρη που δεν φαινόμασταν από τα Γιάννενα δια να μας βάλουν ήρθαμε στο χωριό. Μας φαινόνταν πως θα βρούμε τους ανθρώπους ζωντανούς. Βρήκαμε την Λαμπρινή Λιούρη και την κοπέλα μου σκοτωμένες και καμένες στο μαγιστό ψηλά στο αζεφύληγο αραποσίτι του μπάργμα μου Θεόδωρη Λώλη. Την άλλη μέρα ήρθαν δύο τσοπαναροί να πάρουν λίγο νερό, ψωμί ότι να εύρεσκαν να βάλουν στο στόμα τους, τους βαλαν από το νησί με τα μυδράλια.

Και έτσι δεν έρχονταν ξανά μέρα άνθρωποι στο χωριό. Νύχτα σε νύχτα έρχονταν και έθαφταν τους σκοτωμένους που ήταν έξω από τα σπίτια και συμμαζεύουν ότι είχε μείνει από την καταστροφή...

Οι Ναζί ακόμα το μάτι στο χωριό το είχαν. Την Τρίτη Κυριακή και την Πέμπτη Κυριακή το βράδυ μετά το κάψιμο, έβαλαν με το πυροβολικό στα σπίτια που είχαν μείνει άκαιγα, τα τρύπησαν τα τοιχάρια με τα βλήματα αλλά ευτυχώς δεν ήταν άλλα θύματα.

Την πρώτη Σεπτεμβρίου 1944 κτυπούν από το Τζαμί του Κάστρου με τα βαριά μυδράλια και ανάψαν και κάπκαν τα μανδριά του Αθανασ. Μπαμπούσκα. Την ίδια μέρα ρίχουν στα βλάχικα κονάκια που ήταν στη θέση «Γιάννο» και σκότωσαν μια βλάχα, τη γυναίκα του Στάθη Μάστουρα. Τη φέραν νύχτα και τη θάψαν στο χωριό».

Απόσπασμα-Μεταφορά από το χειρόγραφο κείμενο-μαρτυρία του Χρήστου Αναστ. Λώλη «Βίος απομικτός και ιστορία του χωριού Λιγκιάδων». Εισαγωγή-Επιμέλεια Βασίλης Νταϊάκος, Έκδοση Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων, Γιάννινα 1999.



Η εφημερίδα "ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ", στο επόμενο φύλλο της, θα έχει εκτενές αφιέρωμα στα μαρτυρικά χωριά της Ηπείρου.

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΟΥΡΓΚΑΝΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΕ ΚΛΕΦΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΚΑΙ ΧΟΡΟ!

Η μεγάλη αίθουσα της Ομοσπονδίας Μουργκάνας αποδείχθηκε πολύ μικρή για να χωρέσει τους επισκέπτες στην παρουσίαση του βιβλίου του Γιάννη Γερογιάννη «ΤΟ ΚΛΕΦΤΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ». Το βράδι της 1ης Δεκεμβρίου 2023 η αίθουσα εκδηλώσεων ξεχειλίσε από το μεστό λόγο των ομιλητών και το πάθος των ερμηνευτών σε κλέφτικα και δημοτικά τραγούδια. Στο τέλος έσμιξαν όλοι μαζί σε παραδοσιακού χορού με το Χορευτικό Συγκρότημα της Ομοσπονδίας Μουργκάνας.

Μετά το καλωσόρισμα του Δημήτρη Κανακόπουλου, Γενικού Γραμματέα της Ομοσπονδίας Μουργκάνας, ακολούθησε το «Φίλοι καλώς ορίσαστε» με τη εκπληκτική ερμηνεία της Άννας Καρλαύτη και της Δάφνης Πανουργιά. Σύντομος και περιεκτικός ήταν ο χαιρετισμός του προέδρου της Εταιρίας Ελλήνων Λογοτεχνών (Ε.Ε.Λ.) Κώστα Καρούσου.

«Ο πολιτισμός είναι πόλεμος για την ανύψωση του ανθρώπου και όλοι οι πολεμιστές έχουν θέση σήμερα σε αυτό το τραπέζι» είπε ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Μουργκάνας Νίκος Παπαθανασίου, ευχαριστώντας όλους τους παρευρισκόμενους και καλώντας στην κινητοποίηση ενάντια στις εξορύξεις στην Ήπειρο.

«Εγώ ασχολήθηκα με τους πραγματικούς θησαυρούς των Ελλήνων: Το δημοτικό τους τραγούδι. Θέλησα με τη γλώσσα του Ομήρου και του Πινδάρου να μιλήσω για την πραγματική ποίηση και την πραγματική δημιουργία των Ελλήνων» είπε ο συγγραφέας Γιάννης Γερογιάννης υπενθυμίζοντας ότι το θέμα για τα κλεμμένα Μάρμαρα του Παρθενώνα από το μπαταχασί λόρδο Έλγιν το έθεσε πρώτος ο Γάλλος ποιητής Πολ Κλοντέρ το 1814.

Η παρουσίαση εμπλουτίστηκε από τις καθλωτι-

κές ερμηνείες της Άννας και της Δάφνης στην «Άκρα του τάφου Σιωπή» του Διονύση Σολωμού, το «Χορό του Δυσσέα» (Οδυσσέα Αντρούτσου), «Τώρα τα πουλιά», «Μακρυγιάννης», «Τσάμικος», «Οι κλέφτες», «Του Κίτσου η μάνα κάβεται», και το «Γιάννη μου το μαντίλι σου» με την ιδιαίτερη ερμηνεία του Δημήτρη Καλογερά. Το δεξιοτεχνικό του στο κλαρίνο έδειξε, παρά το νεαρό της ηλικίας του, ο Βαγγέλης Βασιλείου.

Με εξαιρετική απόδοση νοημάτων και εικόνων ήταν οι απαγγελίες από τον ποιητή Βασίλη Καπράλο. Η ανάλυση του έργου από τη διδάκτορα και συγγραφέα Σκλείδα Σοφία τεκμηριωμένη και με επιστημονική μεθολογία. Η χορωδία της Ομοσπονδίας τραγούδησε τρία τραγούδια της Μουργκάνας και συγκίνησε. Το χορευτικό συγκρότημα με τις παραδοσιακές φορεσιές έδωσε το νεύμα στους χορούς.

Η επαγγελματική βιντεοσκόπηση της εκδήλωσης είναι προσφορά του Πολυφωνικού Καραβανιού στο αρχείο της Ομοσπονδίας Μουργκάνας. Επίσης την εκδήλωση κάλυψε διαδικτυακά ο Σπύρος Μπενέκας.

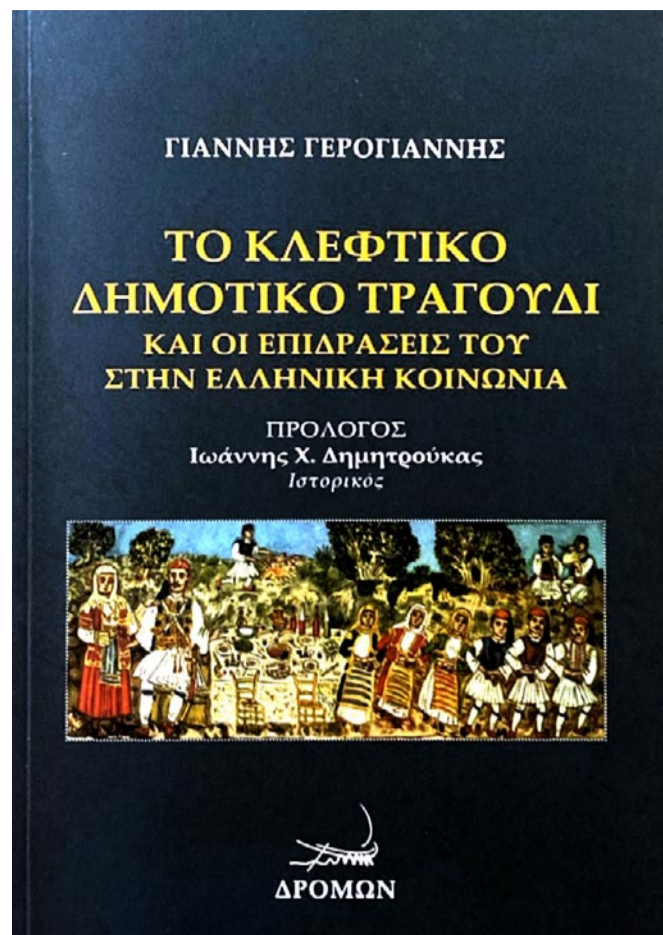
Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους οι Ιωάννης Δημητρίουκας (ιστορικός που προλογίζει το βιβλίο του Γ. Γερογιάννη), Χρυσόστομος (Μάκης) Κιάμος-Χίτος και Σωτήρης Κολιούσης (Πρόεδρος και Γενικός Γραμματέας της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας, αντίστοιχα), τα μέλη του Δ.Σ. της Π.Σ.Ε. Αλέξανδρος Λαμπριδής (Β' αντιπρόεδρος), Μαρίκα Γκόνη (Εφορος Δημοσίων Σχέσεων), Γιάννης Βέλλης (Εφορος Τύπου της Π.Σ.Ε. και Ειδικός Γραμματέας της Ε.Ε.Λ.), Χριστόφορος Ευθυμίου, Κώστας Λιάγκος και Γιώργος Μουσαγός καθώς και το μέλος της Ελεγκτικής Επιτροπής της Π.Σ.Ε. Προκόπης Γκογιάννης.

Παρόντες ήταν επίσης και οι: Αλέξης Τσέκας (π. Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Μουργκάνας), Χρήστος Γκατζόγιας (Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Τζουμερκιωτών), Γιώργος Μανιωτής (Πρόεδρος της Ομοσπονδίας



Ραδοβιζινών Άρτας), Βαρβάρα Μπότσαρη (Δασκάλα Χορού και με επί σειρά ετών ανδιοτελή προσφορά στην Ομοσπονδία Μουργκάνας), Νίκος Τσέκας (Εκπαιδευτικός-Συγγραφέας), Κώστας Βέτσης (Σχολικός Σύμβουλος), Χρήστος Τόλης (Μέλος Δ.Σ. Ομοσπονδίας Ραδοβιζινών Άρτας), Μιχάλης Παπαγγελής (Πρόεδρος Αδελφότητας Κουρέντων Ιωαννίνων), οι πρόεδροι των Αδελφότητων της Μουργκάνας, Γιώργος Αθανασίου, (Μπράνια), Χρήστος Δήμος (Λίμψου) και Στέλιος Διώχνος (Καλλιθέα).

Επίσης, παραβρέθηκαν, τα μέλη του Δ.Σ. του συλλόγου εκπαιδευτικών «Περικλής» Μάγια Σταυροπούλου, Μαργαρίτα Καρλαύτη, Άννα Γκορία, ο σύλλογος ορειβατικών διαδρομών «Επτάλοφος», ο σκηνοθέτης Τάκης Μπαμπούρης, η ηθοποιός Ντομένικα Ρέγγου, οι συγγραφείς Αγγελική Καρατάνου, Αντώνης Μικέλης, Αζαμπούλου Φωτεινή, Αντιγόνη Ιωαννίδου, Γριβέας Μιχάλης, Φιλελές Δημήτρης, Μετίλλιας



Το βιβλίο του Γιάννη Γερογιάννη

Γιώργος, Κούτρας Στέφανος, Ελένη Βαφειάδου, Κολλιός Γιώργος, Αγγελίκα Ελισάβετ, Στέλλα Βερτινάκη, Ντίνα Γεωργούλα ο χοροδιδάσκαλος Κώστας Βαγγελίδης, ο Στέφανος Κούτρας (Πρόεδρος της «Πανθεσσαλικής Στέγης») καθώς και οι Γιάννης Καρακασίδης (Πρόεδρος Ζακυνθικής Εστίας Πολιτισμού Αθίνας), Μανώλης Θεοδωρίδης (Συγγραφέας-Κτηνίατρος), Δημήτρης Στρατούλης (πρώην υπουργός) και πλήθος εκπαιδευτικών.

Οι επισκέπτες απόλαυσαν ηπειρώτικα εδέσματα, που ήταν ευγενική προσφορά των αρτοποιών Χρήστου Δήμου και Μαρέττα Φώτη.

Ρεπορτάζ: Γιώργος Μουσαγός



Γενική άποψη της εκδήλωσης. Αριστερά ο συγγραφέας.



Τραγούδι και κλαρίνο



Χορός από το χορευτικό της Ομοσπονδίας Μουργκάνας και επισκέπτες

ΓΡΑΜΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΕΣ-ΠΑΡΑΘΩΣΗ-ΘΗΜΙΟΥΡΓΟΙ

Μάρκος Αυγέρης, ο «Νέστορας» των ελληνικών γραμμάτων

«Άσαρκαί, νηστικοί, γυμνοί, μα πήραν τ' ανηφόρι και βγήκαν πρώτ' οι έσχατοι κι' οι απλοί τροπαιοφόροι τώρα τραβούν για να ντυθούν ψηλά του ηλιού τη δόξα, εκεί που ξεδιπλώνονται των ουρανών τα τόξα»

(από το ποίημα «Στις Κορφές»).

Ο Μάρκος Αυγέρης, το πραγματικό του όνομα ήταν Γεώργιος Παπαδόπουλος, γεννήθηκε στο χωριό Καρίτσα Ιωαννίνων στις 18 Φεβρουαρίου 1884 και πέθανε στην Αθήνα στις 8 Ιουνίου 1973. Ποιητής, πεζογράφος, θεατρικός συγγραφέας και μέλος της 2ης Επιτροπής απονομής Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων (1940). Επίσης, διακεκριμένος γιατρός, αγωνιστής του δημοτικισμού, πρωτοπόρος «οδηγητής» των προοδευτικών Ελληνικών Γραμμάτων στον 20ό αιώνα και «θεμελιωτής» της θεωρίας και της κριτικής της λογοτεχνίας στην Ελλάδα.

Ο πατέρας του ήταν φαρμακοποιός στα Ιωάννινα, στην Άνω Τζουμαγιά, κι αγωνιστής του Μακεδονικού Αγώνα. Από τα δύο έως τα οκτώ του χρόνια, ο Αυγέρης έζησε στο χωριό Καρίτσα Ιωαννίνων, που είχε εγκατασταθεί η μητέρα του, γιατί είχε προσβληθεί από φυματίωση. Επιστρέφοντας στα Ιωάννινα, συνέχισε τις σπουδές του στη Ζωσιμαία Σχολή. Το καλοκαίρι του 1901 εγκατέλειψε τα Ιωάννινα για να πάει στην Αθήνα και να σπουδάσει ιατρική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Αποφοίτησε από το Πανεπιστήμιο Αθηνών και έλαβε το δίπλωμα του ιατρού το 1907. Εργάστηκε σε διάφορες κλινικές της Αθήνας. Κατά την περίοδο 1912-1922, υπηρέτησε ως ανθυπίατρος στον Ελληνικό Στρατό επί έξι συνολικά χρόνια. Το 1926 διορίστηκε επιθεωρητής υγιεινής στο Υπουργείο Εργασίας και κατά την διετία 1928-1929 μετεκπαιδεύθηκε στο Παρίσι και στο Βερολίνο στον τομέα της επαγγελματικής υγιεινής. Το 1933 νυμφεύθηκε την Γαλάτεια Καζαντζάκη-Αλεξίου, αδελφή της Έλλης Αλεξίου και

πρώτη σύζυγο του Νίκου Καζαντζάκη. Συνέχισε να εργάζεται στο Υπουργείο Εργασίας έως το 1947, οπότε και εκδιώχθηκε από την θέση του για την συμμετοχή του στο ΕΑΜ και το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας. Μετά τον θάνατο της γυναίκας του (19 Νοεμβρίου 1962), έζησε με την συμπαράσταση της Έλλης Αλεξίου, στην οποία άφησε όλα του τα υπάρχοντα. Πέθανε, πάντα διασημής και δημιουργικής, σε βαθιά γεράματα.

«Έφυγε» εν μέσω της Απριλιανής χούντας, αφήνοντας στο λαό μας την επίκαιρη και σήμερα «διαθήκη» του: «Μέσα στις ύπουλες ενέδρες των καιρών/έτοιμος πάντα να 'σαι/γι' αντίσταση κι αγώνα/ Κι αν τόχει η μοίρα σου να πέσεις/βάστα ακόμα/μη πεις ποτέ, ψυχή μου παραδώσου". Πέρασε δικαιωματικά στη χορεία των αθανάτων. Ό,τι δίδαξε, έπραξε με όλη τη ζωή και το έργο του, γι' αυτό και πραγματοποιήθηκε ο πόθος του: «Αχ, να φτερώσω και να 'ρθώ κι εγώ μαζί σας/να 'μαι αναστήθηκα θανάτω θάνατον πατήσας».

«Νέστορας» των ελληνικών γραμματών

“Νέστορα” των Ελληνικών Γραμμάτων τον είπαν τον Μάρκο Αυγέρη. Το μυθικό όνομα δόθηκε στον Αυγέρη, γιατί εκείνος υπήρξε σύμβολο και ορόσημο των Γραμμάτων και της ελληνικής προοδευτικής σκέψης στον 20ό αιώνα. Ήταν, εξάλλου, αρχαιομαθής, γλωσσολογός, εξαιρετος ποιητής, αλλά και πρωτοπόρος - και ιδιοφυής - (όπως χαρακτηρίστηκε) θεωρητικός και κριτικός της ελληνικής και ξένης λογοτεχνίας, ο “μαθητεύσας” με το πνεύμα του “θεμελιωτή” της θεωρίας και της κριτικής της λογοτεχνίας Μπελίνσκι.

Έγραψαν για τον Μάρκο Αυγέρη

Ο Βάρναλης στα «Φιλολογικά Απομνημονεύματά» του θυμόταν ότι στην πρώτη δεκαετία του 20ού αιώνα, στο φιλολογικό καφενείο της Δεξαμενής «ο Αυγέρης με το τετράγωνο πιγούνι, το μεγάλο ηπειρωτικό κεφάλι και τα μυωπικά γυαλιά του εδέσποζε. Ήτανε φτασμένος πια ποιητής, (...) προικισμένος με πολλή ευαισθησία και ασφαλή κρίση και με νοσηρή σχεδόν συνείδηση της τελειότητας. Ό,τι έγραψε είναι αριστουργηματικό. Δυστυχώς έγραψε πολύ λίγα (σ.σ. εννοεί ποιήματα). Του ανακαίτισε τη δημιουργική του δραστηριότητα ο τρόμος της τελειότητας».

Ο Μήτσος Αλεξανδρόπουλος: «Το έργο του Αυγέρη είναι έργο σημερινό, “με την επικαιρότερη σημασία”. Είναι ένα έργο για τον άνθρωπο και τη χιλιπροδομένη του μοίρα. “Μα οι μέρες έρχονται, έρχονται οι μέρες/ και δε θ' αργήσουν/ Ο λόγος ο προφητικός δε θ' αναιρεθεί/ και δε θα χαθεί στων καιρών τα γυρίσματα”».

Ο Νίκος Εγγονόπουλος θεωρούσε ότι «όσο θα περνά ο καιρός, τόσο θα τρανεύει το όνομα του Μάρκου Αυγέρη, τόσο πιο πολύ θα φανερώνεται η μεγάλη



Μάρκος Αυγέρης, Γιώργος Κατζιάλας, Γαλάτεια Καζαντζάκη και Έλλη Αλεξίου (Φωτ.: Αρχείο Έλλης Αλεξίου)

Οι Ηπειρώτες φοιτητές τίμησαν τον Μάρκο Αυγέρη

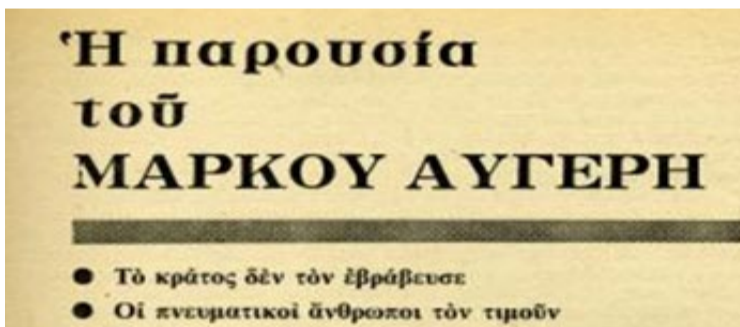
Το 1977 στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών, οι Σύλλογοι των Αρτινών, Γιαννιωτών, Θεσπρωτών και Πρεβεζάνων Σπουδαστών της Αθήνας διοργάνωσαν εκκλησιαστική εκδήλωση με ομιλήτρια την Έλλη Αλεξίου.

το έργο, ενώ σε άλλους το έργο καλύπτει την ανυπαρξία πρώτης ύλης (...) Ο Δίκαιος αυτός ήταν ένας από τους λίγους ανθρώπους που μ' έκαναν να νοσταλγώ την Ελλάδα».

Ο Μιχάλης Παπαϊωάννου: «Πολύ λίγος από τους Έλληνες λογοτέχνες γνώριζαν τόσο καλά την ποίηση, την πεζο-

(...). Μπορούσε να τα απολαμβάνει σαν άνθη του καλού, ή ύστερα, στην περίοδο του διαφωτισμού του, να τα ελέγχει, να τα κρίνει σαν άνθη του κακού. Έμεινε πιστός στον όρκο του (...), δε σάλεψε, δε δειλίασε, έμεινε στις επάλξεις, δυσκολοπλησίαστο παράδειγμα αγωνιστή, διανοούμενου υπερασπιστή της κομμουνιστικής ιδέας».

Ο Αλέξης Αργυρίου σημειώνει ότι «η έντονη παρουσία του από το 1945 και έπειτα, σε συνδυασμό με την πλατιά του καλλιέργεια και ενημέρωση συνέβαλαν στο να θεωρηθεί ο πρύτανης των μαρξιστικών κριτικών της γενιάς του, στην οποία συμπεριλαμβάνονται ο Βάρναλης και ο Γληνός».



σημασία της δουλιές του μέσα στο πνευματικό ελληνικό στερέωμα».

Ο Γιάννης Τσαρούχης έλεγε: «Στον Αυγέρη η πρώτη ύλη δημιούργησε

γραφία, το θέατρο, το δοκίμιο, τη φιλοσοφία της Ευρώπης και της Αμερικής, όσο ο Αυγέρης. Τα κύρια ρεύματα της ξένης σκέψης τα είχε παρακολουθήσει σαν πιστός, με το πάθος του οπαδού



Έλλη Αλεξίου, Φούλα Χατζηδάκη, Θέμος Κορνάρος, Γαλάτεια Καζαντζάκη, Μάρκος Αυγέρης. (Φωτ.: Από το αρχείο του ΕΛΙΑ)



Έλλη Αλεξίου, Μάρκος Αυγέρης. (Φωτ.: Από το αρχείο του ΕΛΙΑ)

Χρήστος Αηδόνης

Ο Ηπειρώτης νέος Δήμαρχος Παλλίνης Αττικής

Η πόλη μας πρέπει και μπορεί να αλλάξει σελίδα, έλεγε ο Χρήστος Αηδόνης στους δημότες της Παλλίνης στις τελευταίες Δημοτικές Εκλογές κι εκείνοι τον εμπιστεύτηκαν. Σήμερα, η εφημερίδα μας, "Η ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ", πάντα κοντά στην αποδημία, παρουσιάζει τον Ηπειρώτη, νέο, Δήμαρχο Παλλίνης. Όστε να τον γνωρίσουν καλύτερα οι αναγνώστες μας και γιατί όχι να υπάρχει μια αναφορά στους προβληματισμούς του, το πρόγραμμά του και τις σκέψεις του για την Ήπειρο.

Η συνέντευξη δόθηκε στον Χρήστο Τούμπουρο & Γιάννη Βέλλη

Κε Δήμαρχε, συγχαρητήρια για την εκλογή σας. Είστε τρόπον τινά απόδημος Ηπειρώτης και σε αυτές τις εκλογές οι Ηπειρώτες υποψήφιοι Δήμαρχοι ήταν πολλοί λίγοι, ελάχιστοι μάλιστα κατάφεραν να εξασφαλίσουν την εκλογή τους στην Αττική. Ποιο νομίζετε ότι είναι το χαρακτηριστικό που έχει σχέση με τις Ηπειρώτικες ρίζες σας και επηρέασε το εκλογικό σώμα της Παλλίνης;

Σας ευχαριστώ για τα συγχαρητήρια και θέλω να σας πω ότι σε όλα τα βήματα της επαγγελματικής, της πολιτικής αλλά και της καλλιτεχνικής μου διαδρομής, η ηπειρώτικη ρίζα μου με συνοδεύει, με προσδιορίζει, με καθοδηγεί. Γνωρίζετε ότι κατάγομαι από τα Άγναντα της Άρτας, από τα υπερήφανα Τζουμέρκα, από το χωριό του δασκάλου πατέρα μου Βαγγέλη Αηδόνη. Οι μνήμες είναι χαραγμένες στην καρδιά μου και πάντα με συγκινούν. Άγναντος σημαίνει «ανοικτό μέρος», εκεί όπου μπορείς να παρατηρείς τι συμβαίνει γύρω και μακριά. Αυτή λοιπόν η καθαρή ματιά, η δυνατότητα να έχεις όλη την εικόνα είναι ίσως ένα από τα πλέον απαραίτητα χαρακτηριστικά στην πολιτική. Σε συνδυασμό με την ηπειρώτικη θέληση, επιμονή, εργατικότητα και σεμνότητα, η καθαρή ματιά, σε ισορροπεί. Σε κάνει ταυτόχρονα και οραματιστή και πραγματιστή.

Νιώθω παράλληλα τυχερός που κατοικώ σε μια από τις πιο προικισμένες περιοχές της Αττικής, στον Δήμο Παλλίνης. Σε λίγες ημέρες θα έχω την τιμή και την ευθύνη της διαίκησης αυτού του ιστορικού Δήμου με τις απεριόριστες δυνατότητες και είμαι ευτυχής όπου εδώ διαμένουν πολλοί Ηπειρώτες συντοπίτες μου. Τόσο σε εκείνους όσο και



σε όλους τους συμπολίτες μας, δεσμευόμαι ότι τα καλύτερα είναι μπροστά μας καθώς θα καταστήσουμε τον Δήμο μας Πρότυπο, με πρωταγωνιστή τον Δημότη και όχι τον Δήμαρχο.

Πιστεύετε ότι ένας δήμαρχος μπορεί να αλλάξει ουσιαστικά την τύχη του δήμου του ή αυτό πια εξαρτάται από τις διαθέσεις της πολιτείας και της περιφέρειας; Ο δήμος σας, σύμφωνα με το πρόγραμμά σας, πόσο μπορεί να αλλάξει στο χρονοδιάγραμμα της θητείας σας;

Η συνεργασία με την Περιφέρεια και την Πολιτεία είναι επιθυμητή και απολύτως απαραίτητη για να παραχθεί πλούσιο και πολυδιάστατο έργο, καθώς οι βασικές πηγές χρηματοδότησης στην Τοπική Αυτοδιοίκηση προέρχονται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους που αυτές διαχειρίζονται και νέμονται.

Ωστόσο, προϋπόθεση για να αλλάξει η τύχη ενός δήμου είναι ο Δήμαρχος και συνολικά η Δημοτική Αρχή να διαθέτουν συνεκτικό, φιλόδοξο και κοστολογημένο πρόγραμμα, που θα μπορεί να αδράξει τις ευκαιρίες χρηματοδότησης.

Εμείς, έχουμε ένα τέτοιο πρόγραμμα και είμαστε αποφασισμένοι στην πενταετία που έρχεται να μεταμορφώσουμε τον Δήμο Παλλίνης με όρους βιώσιμης ανάπτυξης, κοινωνικής δικαιοσύνης, εξωστρέφειας και προόδου σε όλους τους τομείς ευθύνης μας.

Η διαχειριστική πολιτική ενός δήμου θεωρείται σημαντική από εσάς; Εκτιμάται ότι γίνεται περισσότερο με ευθύνη του υπαλληλικού προσωπικού του και απλά ως δημοτική αρχή κρατάτε το κομμάτι της εποπτείας;

Η Δημοτική Αρχή είναι η πολιτική ηγεσία που θέτει τις κατευθύνσεις, προτεραιοποιεί τις ανάγκες, χαράσσει τη στρατηγική και μετουσιώνει το πρόγραμμά της σε έργο σε συνεργασία με τους δημοτικούς υπαλλήλους. Υπό αυτή την έννοια, δεν θέλουμε σε καμία των περιπτώσεων να είμαστε επόπτες των υπαλλήλων μας, αλλά εκείνοι που θα



τους δίνουμε κίνητρα και έμπνευση να δώσουν όλοι τον καλύτερο εαυτό τους για να καταστήσουμε τον Δήμο Παλλίνης Δήμο Πρότυπο, Πρωταγωνιστή στην Ανατολική Αττική και όχι μόνο!

Αγαστή συνεργασία λοιπόν, μεταξύ Διοίκησης και δημοτικών υπαλλήλων με στόχο την αποτελεσματικότητα, τη διαφάνεια, την ταχύτητα, την παραγωγή μετρήσιμου, σημαντικού έργου.

Πόσο η πολιτική, μπορεί να γίνει έργο από μια δημοτική αρχή; Περιορίζεται σε διεκδικήσεις ή η φιλοσοφία της μπορεί με την ενεργό δράση και επιστημονική γνώση να φέρει αποτελέσματα μετρήσιμα;

Γνωρίζοντας επακριβώς τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας στον Δήμο Παλλίνης, έχουμε ως αδιαπραγμάτευτο στόχο να παραχθεί ουσιαστικό, από και μετρήσιμο έργο. Με στρατηγικό σχέδιο, μεθοδικότητα, προγραμματισμό και ορθή διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματικών πόρων μας.

Αναφορικά με την αποτελεσματικότητα της Δημοτικής Αρχής, θέλω να επισημάνω ότι η Αυτοδιοίκηση Α΄ Βαθμού αποτελεί την πιο άμεση άσκηση διοίκησης καθώς διαχειρίζεται ζητήματα καθημερινότητας των πολιτών. Ταυτόχρονα, έχει το προνόμιο να έλεγα, να μπορεί να βελτιώνει και το επίπεδο διαβίωσής τους με σειρά έργων υποδομών και υπηρεσιών.

Με την εμπειρία σας μέσα από επιστημονικές επιτροπές, κυβερνητικές θέσεις, τη συμμετοχή σας στο κοινοβούλιο, τι εκτιμάτε ότι βλάπτει την Ήπειρο τα τελευταία χρόνια και ποια μέτρα

μπορεί να οδηγήσουν στην πρόοδο και την ανάπτυξη της;

Η Ήπειρος για αρκετά χρόνια υπήρξε απομονωμένη από βασικούς αναπτυξιακούς άξονες, όπως είναι το σύγχρονο οδικό δίκτυο. Προς αυτή την κατεύθυνση έχουν ανακοινωθεί και μένει να δούμε την εξέλιξή τους, έργα όπως η επέκταση της Ιόνιας Οδού, από τα Ιωάννινα έως την Κακαβιά - η οποία όπως προαναγγέλθηκε πρόσφατα δημοπρατείται εντός του έτους - η ολοκλήρωση τους επόμενους μήνες του οδικού άξονα που θα συνδέσει την Ιόνια Οδό με το Άκτιο και τη Λευκάδα, η αποπεράτωση του Μεγάλου Δακτυλίου των Ιωαννίνων, η κατασκευή της επαρχιακής οδού Ζωτικό - Σιστρούνη έως τη γέφυρα Μπακόλα, η παράκαμψη της Νικόπολης με τα απαραίτητα συγκοινωνιακά έργα ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου, η μελέτη βελτίωσης του τμήματος Καλιάκι - Κόνιτσα της ΕΟ Ιωαννίνων - Κοζάνης, αλλά και έργα αντιπλημμυρικής θωράκισης των περιοχών εκατέρωθεν του αυτοκινητόδρομου Αντίρριο - Ιωάννινα. Πρέπει επίσης να αξιοποιηθεί το λιμάνι της Ηγουμενίτσας, το αεροδρόμιο στα Ιωάννινα και το Άκτιο, να υλοποιηθούν έργα ύδρευσης σε Πρέβεζα και Άρτα, να πάρει σάρκα και οστά το Πάρκο Υψηλής Έρευνας, αλλά και το νέο κλειστό στον Καταϊκά, το κλειστό Παλυδύναμο Γυμναστήριο στα Ιωάννινα, όπως και το Εθνικό Κέντρο Extreme Sports και Εναλλακτικών Μορφών Αθλητισμού στην Κόνιτσα.

Μεγάλα βήματα πρέπει να γίνουν και στη διαχείριση απορριμμάτων, όπως η εγκατάσταση Επεξεργασίας Αστικών Στερεών Αποβλήτων της Περιφέρειας αλλά και η ολοκληρωμένη διαχείριση των λυμάτων του Δήμου Ιωαννιτών για την προστασία





της λίμνης Παμβώτιδας.

Οι ευκαιρίες ανάπτυξης της ευλογημένης από φυσικό πλούτο περιφέρειάς μας είναι πολλές και αφορούν και στους τρεις τομείς της οικονομίας, τον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα. Η γεωργία, η κτηνοτροφία, οι ιχθυοκαλλιέργειες, η αγροδιατροφή, η ενέργεια, το εμπόριο, η μεταποίηση, ο τουρισμός και ο πολιτισμός μπορούν να βελτιώσουν και να αξιοποιήσουν το ισχυρό δυναμικό της Ηπείρου, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να υλοποιηθούν έργα εκσυγχρονισμού των νοσοκομείων αλλά και των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων που φιλοξενούμε.

Συμπερασματικά θα έλεγα ότι η Ήπειρος πρέπει να εφαρμόσει ένα εξωστρεφές πρότυπο ανάπτυξης για να καταγράψει δημογραφική δυναμική, να αντιμετωπίσει την ανεργία και να δώσει ισχυρά κίνητρα τόνωσης της οικονομίας σε αστικά κέντρα και αγροτική περιφέρεια.

Η σχέση σας με τον πολιτισμό, περισσότερο τα τελευταία χρόνια, είναι πολύ ιδιαίτερη. Θα θέλατε να μας πείτε κάτι για αυτό.

Όπως συνθίζω να λέω, το πάθος μου για τη μουσική από μικρός «συναγωνίζεται» με αυτό της πολιτικής. Γνωρίζετε ότι η μουσική είναι για μένα τρόπος ζωής, σκέψης, έκφρασης, επικοινωνίας, εκδήλωσης συναισθημάτων αλλά και ιδεών. Είναι ένας συνεχής διάλογος με τον νου και την καρδιά των συνανθρώπων μου και ειλικρινά σας το λέω: δεν θα άντεχα μέρα χωρίς να ακούσω έστω και λίγα λεπτά ένα αγαπημένο τραγούδι, όχι απαραίτητα δικό μου αλλά πολλών σπουδαίων Ελλήνων και ξένων συνθετών και ερμηνευτών. Μουσική και πολιτισμός αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της εξέλιξης του ανθρώπου. Χωρίς πολιτισμό μία κοινωνία δεν είναι ζωντανή. Και στον τομέα αυτό έχουμε πολλά να κάνουμε

στην Παλλήνη, ένα Δήμο με τεράστιο αρχαιολογικό και πολιτιστικό θησαυρό που δεν έχει αξιοποιηθεί ποτέ. Στόχος μας να αναδειχθεί αυτό το κεφάλαιο και ο Δήμος μας να αποκτήσει τη θέση στον πολιτιστικό χάρτη της Αττικής και της Ελλάδας που του αξίζει.

Η Παλλήνη θέλει νέο αναπτυξιακό πρότυπο: Ή θα συνεχίσετε σε αυτό το έργο του προκατόχου σας Δημάρχου και της Περιφέρειας Αττικής; Μπορείτε να πείτε τις γενικές κατευθύνσεις της Δημοτικής σας παράταξης και εσάς προς αυτή την κατεύθυνση!

Στον Δήμο Παλλήνης θα εφαρμόσουμε το σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης για το οποίο ψηφισθήκαμε, όπου πρωταγωνιστής είναι ο Δημότης και όχι ο Δήμαρχος. Γι' αυτό

τον λόγο με το που αναλάβουμε τη διοίκηση του Δήμου, θα δημιουργηθεί «Γραμμή Δημότη», «Γραφείο Δημότη» αλλά και «Γραφείο Δημάρχου» που θα εγκατασταθεί στην Παλλήνη, με τους συνεργάτες μου να καταγράφουν και να επιλύουν καθημερινά τις ανάγκες των πολιτών.

Το αναπτυξιακό μας σχέδιο έχει ως προτεραιότητες την αντιμετώπιση εκκρεμοτήτων δεκαετιών στο πολεοδομικό με εντάξεις στο σχέδιο πόλης, την επίσπευση υλοποίησης του έργου της αποχέυσης, την αποσυμφόρηση της κυκλοφορίας – κυρίως της Παλλήνης- από τη μεγάλη υπερτοπική χρήση με παρεμβάσεις και έργα υποδομής που θα διεκδικήσουμε από την Πολιτεία, την υπογειοποίηση πυλώνων της ΔΕΗ –όπου αυτό είναι οικονομικά εφικτό- την αξιοποίηση και ανάπλαση πλατειών και κοινόχρηστων χώρων, τη δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων, την αποκατάσταση των πεζοδρομίων, την ευρεία ανάπτυξη σε πλατείες, την ανάδειξη τοπόσημων όπως ο λόφος Λεβίδη, το οινοποιείο Πέτρου το παρεκκλήσι του Αγίου Νικολάου, το Πεδίο Άρεως.

Ο Δήμος μας θα αξιοποιήσει προς όφελος των πολιτών και της διοίκησης όλες τις δυνατότητες της τεχνολογίας με στόχο την εξοικονόμηση πόρων και ενέργειας. Θα γίνουμε ένας ψηφιακός, σύγχρονος, ευρωπαϊκός Δήμος Πρότυπο! Όπως γίνεται αντιληπτό, ουδεμία σχέση έχει το αναπτυξιακό μας σχέδιο με το παρελθόν.

Γιατί κρίνετε ότι ο δημότης (-ισσα) της Παλλήνης επέλεξε να στηρίξει το πρόσωπό σας; Ήταν δυσσχετισμένοι απλά και εσείς θα αποτελούσατε μια εναλλαγή στην δημοτική εξουσία ή δώσατε κάτι νέο που το έψαχνε όμως από καιρό;

Οι πολίτες ζήτησαν επιτακτικά αλλαγή νοοτροπίας που ήταν και το δικό

μας διακύβευμα! Θεωρώ ότι στον Δήμο Παλλήνης επήλθε το πλήρωμα του χρόνου μετά από την πολυετή διοικητική πορεία του προκατόχου μου. Γνωρίζουμε καλά ότι δεν έχουμε λάβει λευκή επιταγή, αλλά την ισχυρή εντολή να δουλέψει ο Δήμος για τον Δημότη και όχι για τον Δήμαρχο. Έχουμε πολλή δουλειά μπροστά μας όπως και πολλή όρεξη για να υλοποιήσουμε το πρόγραμμά μας.

Θεωρείτε τον Δήμο Παλλήνης αδικημένο από την πολιτεία; Ότι δεν έλαβε αυτά που του αναλογούν μέχρι σήμερα στον κεντρικό και περιφερειακό σχεδιασμό, σε σχέση πάντα με άλλους δήμους που συγγενεύουν με την Αθήνα;

Ο Δήμος Παλλήνης έχει αδικηθεί από τον κακό του εαυτό και μόνο. Είναι απορίας άξιο γιατί ενώ υπήρχαν διαθέσιμες εθνικές και ευρωπαϊκές χρηματοδοτικές πηγές, δεν αξιοποιήθηκαν.

Κοιτάζετε, μετά το 2000 ο Δήμος Παλλήνης σημείωσε μεγάλη και ταχεία οικιστική ανάπτυξη, χωρίς όμως τις αντίστοιχες προβλέψεις για έργα υποδομής. Στην περιοχή με τη μεγαλύτερη αύξηση πληθυσμού στην Αττική (+11,6% στην τελευταία απογραφή), 23 χρόνια μετά το αυτονόπη είναι παλλαϊκό αίτημα: Έργα, έργα, έργα.

Υπό τη δική μας διοίκηση, η λογική της ήσσονος προσπάθειας καταργείται.

Στον Δήμο Παλλήνης ζουν και εργάζονται αρκετοί Ηπειρώτες και Ηπειρώτισσες. Θα θέλατε να τους στελέξετε ένα χαιρετισμό μέσα από την εφημερίδα μας;

Η ηπειρώτικη κοινότητα στον Δήμο Παλλήνης αποτελεί έναν πολύ σημαντικό πολιτιστικό θεματοφύλακα και είμαι υπερήφανος γι' αυτό. Τους ευχαριστώ θερμά μία προς μία και έναν προς έναν. Δεσμεύομαι ότι ο Δήμος Παλλήνης θα είναι αρωγός κάθε προσπάθειας που θα αναδεικνύει και θα μεταλαμπαδεύει στις νεότερες γενιές τα ήθη και τα έθιμα της ηπειρώτικης παράδοσης. Είναι χαρά και τιμή μου που από τη θέση του Δημάρχου θα μπορώ να συνδράμω στο πλούσιο πολιτιστικό έργο σας. Στο έργο των συμπατριωτών μου.

Κλείνοντας θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για την τόσο ενδιαφέρουσα συνέντευξη και να σας ευχηθούμε καλή επιτυχία στο έργο σας.

Εγώ σας ευχαριστώ για το βήμα επικοινωνίας που μου δώσατε καθώς και για τις ενδιαφέρουσες ερωτήσεις σας. Σας εύχομαι υγεία, αγάπη, επιτυχίες και μια δημιουργική νέα χρονιά!



ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΠΟΔΟΝΗ

Ο Χρήστος Αποδόνης κατάγεται από τα Άγναντα Άρτας, τόπος της ιδιαίτερης πατρίδας του πατέρα του, Βαγγέλη Αποδόνη. Γεννήθηκε στις 2 Φεβρουαρίου του 1963 στο Βώλακα Κάτω Νευροκοπίου του νομού Δράμας και μεγάλωσε στη Μικρόπολη Δράμας.

Έχει δυο παιδιά, τη Δανάη (Πολιτικός Μηχανικός) και τον Βαγγέλη (Δικηγόρος) και είναι παντρεμένος με την επιχειρηματία Βιβή Δημητροπούλου που έχει ένα παιδί, τον Παναγιώτη (Δικηγόρος).

Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Φυσικής Αγωγής (ΤΕΦΑΑ) του Πανεπιστημίου Αθηνών (1980-1984) και έχει εργαστεί ως εκπαιδευτικός στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Από μικρός, το πάθος του για τη μουσική «συναγωνίζεται» με αυτό της πολιτικής.

Πολιτική Καριέρα

Η πολιτική διαδρομή του Χρήστου Αποδόνη ξεκίνησε από πολύ μικρή ηλικία ως μέλος της νεολαίας ΠΑΣΟΚ. Μετά τον στρατό στα 26 του χρόνια εκλέχτηκε γραμματέας της Τοπικής Οργάνωσης Κυψέλης, της πιο ιστορικής του οργάνωσης και ένα χρόνο μετά μέλος της ΝΕ ΠΑΣΟΚ της Α' Αθήνας, της οποίας διετέλεσε και γραμματέας. Την ίδια περίοδο συμμετείχε ως αναπληρωτής γραμματέας του τομέα κινητοποιήσεων της Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ και ως μέλος του τομέα, συνεργάστηκε την περίοδο 1990 -1996 με τον Ανδρέα Παπανδρέου. Εκλέχτηκε μέλος της Κ.Ε. το 1999 και από το 2001 -2004 διετέλεσε αναπληρωτής γραμματέας του Τομέα Οργανωτικής Πολιτικής της Κ.Ε. Την περίοδο 2000-2002 βρέθηκε στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, ως διευθυντής του υπουργού Χρήστου Παπουτσά.

Διετέλεσε επίσης Γραμματέας στον Τομέα Αθλητισμού του ΠΑΣΟΚ και υπεύθυνος για τη σύνταξη του Κυβερνητικού Προγράμματος του για τον αθλητισμό, το Σεπτέμβριο του 2008.

Ως μέλος του Ελληνικού κοινοβουλίου υπήρξε μέλος της Επιτροπών Μορφωτικών, Οικονομικών, Κοινωνικών και Εσωτερικών και Άμυνας, καθώς και μέλος των Επιτροπών Περιβάλλοντος, Περιφερειών και Έρευνας - Τεχνολογίας και της Επιτροπής Απόδημου Ελληνισμού.

Το 2004 εκλέχθηκε για πρώτη φορά βουλευτής του Ν. Δράμας και συνολικά για πέντε κοινοβουλευτικές περιόδους 2004, 2007, 2009, 2012, 2012 έως 2015.

Διατέλεσε κυβερνητικό στέλεχος με δυο θητείες ως υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης από το 2010 μέχρι τις 11 Νοεμβρίου 2011.

Καλλιτεχνική διαδρομή

Το 2015, μετά την αποχώρηση του από την κεντρική πολιτική σκηνή, ασχολήθηκε με τη μουσική και το 2018 παρουσίασε το πρώτο μουσικό έργο του, σε ποίηση του αείμνηστου Βάσου Λυσαρίδη, με την συμμετοχή των Παντελή Θαλασσινού, Σταμάτη Κόκοτα, Μανώλη Μπισιά, Γιώργου Νταλάρα, Μπάμπη Τσέρτου, Γιώργου Χατζή και Κώστα Χατζηχριστοδούλου.

Στην συνέχεια, μαζί με τον Γιώργο Χατζή, δημιουργήθηκε μια μοναδική καινοτομία στο ελληνικό Ραδιόφωνο, η εκπομπή «Μεταξύ σοβαρού και αστείου» και ως ραδιοφωνικοί παραγωγοί μέσα από την συχνότητα του «Ράδιο Θέμα» δόθηκε η δυνατότητα σε 500 περίπου νέους στιχουργούς να προβάλλουν το στιχουργικό τους ταλέντο. Εκείνη την περίοδο συνεργάστηκε με μια πλειάδα Ελλήνων κορυφαίων ερμηνευτών μεταξύ των οποίων, Γιάννη Ζουγανέλη, Κατερίνα Κούκα, Δημήτρη Μπάση, Δέσποινα Ολυμπίου, Γιάννη Σαββιδάκη, Μπάμπη Στάκα, Μπάμπη Τσέρτο κ.α.

Ήδη, έχει ολοκληρωθεί η δεύτερη δισκογραφική του δουλειά με τίτλο «Μικρασιάτισσες Μνήμες», σε ποίηση του Ανδρέα Ανδρουλιδάκη και τη συμμετοχή της Έβελυν Ασουάντ, Φωτεινής Βελεσιώτου, Βίκυς Καριτζόγλου, Κώστα Μακεδόνα, Βασίλη Παπακωνσταντίνου, Βασίλη Προδρόμου, Νικόλ Σαραβάκου, Γιώργου και Νίκου Στρατάκη.

Ιστορικά και Παραδοσιακά Ανάλεκτα

Χριστουγεννιάτικες γιορτές και γιορτάσια

Από της Αγίας Βαρβάρας
μέχρι του Αγίου Βλάση

4 Δεκεμβρίου-11 Φεβρουαρίου

«Οι γιορτές αυτές εξυπηρετούν τις ακόλουθες σκοπιμότητες:

α. Να χαρούν οι άνθρωποι τη μετάβαση από τη χειμωνιάτικη περίοδο και το σκοτάδι στο ανοιξιάτικο φως και τη βλάστηση.

β. Να εξασφαλίσουν την ευτυχία για το νέο χρόνο που έρχεται.

γ. Να τονώσουν το θρησκευτικό και οικογενειακό αίσθημα, ιδιαίτερα με τις εκκλησιαστικές, αλλά και σπιτικές τελετές των Χριστουγέννων, τ' Αι-Βασιλείου και των Φώτων», Δημητρίου Λουκάτου, Εισαγωγή στην Ελληνική Λαογραφία, ΜΙΕΤ, 1992.

Τα Χριστουγεννιάτικα Κάλαντα

Η περίοδος από την παραμονή των Χριστουγέννων έως τα Θεοφάνια ονομάζεται "Δωδεκάημερο" ή "Δωδεκάμερο".

Το εορταστικό αυτό δωδεκάημερο είναι πλούσιότατο σε ήθη, έθιμα, λαϊκές παραδόσεις και λαϊκές δοξασίες.

Ψυχική ευφορία και αισιοδοξία γέμιζε τις ψυχές των ανθρώπων ο ερχομός των μεγάλων γιορτών. Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά και Θεοφάνεια. Γιορτές που μας σηματοδοτούν τη μνήμη. Κι όσο κι αν θέλουμε να τα ξεχνάμε, δεν μπορούμε. Η σύγκριση **ΤΟΤΕ** και **ΤΩΡΑ** αναπόφευκτη.

Η πατροπαράδοτη νηστεία, συνοδευόμενη βεβαίως από τις λατρευτικές εκδηλώσεις της σαρακοστής, προωθούσαν την κορύφωση της αγωνίας της προσμονής του «λυτρωτή του κόσμου.»

Και βέβαια τα σπίτια γέμιζαν με αγάπη και θαλωρή και με ασίγητη ελπίδα πως οι πόθοι τους θα εκπληρωθούν. Και οι πόθοι αυτοί αναφέρονταν στην υγεία, μακροήμερευση και πολλή σοδειά.

Εμείς άλλο είχαμε στο μυαλό μας. Περιμέναμε μας και μας πάρουν κάνα σκουτί, κάνα ζευγάρι κάλτσες και τίποτε παπουτσία. Ήμασταν, εκεί στα Τζουμέρκα η γενιά του περιμένε! Περιμένε και «Μούγκα στη στρούγκα». Όλα τα περιμέναμε τα Χριστούγεννα, την Πρωτοχρονιά ή και τα Θεοφάνεια. Εμείς... Τα παιδιά του περιμένε.

Περιμέναμε και πώς δεν περιμέναμε τις καινούριες κάλτσες, γιατί βάζαμε κάπι τσιουρέπια φτιαγμένα από γίδινο μαλλί που τσίμπαναν τα ποδιάρια,



ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ξημέρωναν Χριστούγεννα! Οι εκκλησιές σημαίνουν,
κουνιστούν τα καμπαναριά και οι φωνές, που ανεβαίνουν
άπ' τὸ βαθὺ καὶ διάπλατο κάθε καμπάνας στόμα,
μουάζουν χειρουργικούς ψαλμούς, σὺν ἅπ' οὐράνιο δῶμα.

Χιλιάδες τὰ Χριστούγεννα τὰ τραγουδοῦν ἄγγελοι,
καὶ κάθε ἀχτίδα ἀπὸ ψηλά, πού κάθε ἀστὴρ στέλλει,
μουάζει ἀγγελικὴ ματιὰ. Θρησκεία! γλυκεῖα μάννα,
τί ἄμορφη δίνεις ἐσὺ λαλιὰ καὶ στήν κομπάνια!

Καὶ πόσο ἐκείνη ἡ λαλιὰ σπυλαίνει τὴν καρδιά μας!
Πόσες ἐκείνος ὁ Σταυρὸς ἅπ' τὰ καμπαναριά μας
στὴν ἀντηλιάδα χίνοντας τόσες χρυσὲς ἀχτίδες
χίνει βαθιά μας στὴν ψυχὴ γλυκὲς χρυσὲς ἐλπίδες!

Κι οἱ διὸ ἐκείνες χαρουργές, πού ἄγγελοι καταβαίνουν
μέσ' ἅπ' τὸν οὐρανὸ ψηλά κι ἔρχονται καὶ σημαίνουν
Χριστούγεννα καὶ Ἀνάστασιν, ὦ! τί μυστήρια χίνουν!
τί χαρουργοὺλες εἶν' αὐτές, πόση ζωὴ μᾶς δίνουν!

Ξημέρωσαν Χριστούγεννα! Θύρες ὁλοῦθε ἀνοίγουν,
κι ὁλοῦθε τώρα οἱ Χριστιανοὶ στίς ἐκκλησιές μας σμίγουν!

κ'Ὁ κολύμβηρας τῆς Κίτιονόρας»

Κ. Κριστόλλη»

σαν ακίδες ελατισίες. Περιμέναμε και πώς δεν περιμέναμε κάνα καινούριο εσώρουχο, γιατί είχαμε εκείνα τα βρακιά από τις μπακούλες της Ούντρα. Μάλιστα είχαν πάνω τη στάμπα τους. Ούντρα αντί για Victoria's Secret.

Περιμέναμε τα γλυκά, τα μελομακάρονα και τους κουραμπιέδες. Χίλια δυο θελήματα, μεταφορές, για έναν κουραμπιέ. Όπου βρίσκαμε... Κι απ' όσα είχε κρυμμένα πολλές φορές η μάνα μας. Πόσες και πόσες φορές δεν ακούσαμε «Ου που να σου κάτω στο λαιμό ζαλουταραμένο, τι τα 'φαγες όλα τα γλυκά, τι θα δώσω εγώ στον κόσμο μεθαύριο στο γιορτάσιο.» Με τα γλυκά κάπως τη βγάζαμε καθαρή. Με το φαί όμως ανήμερα Χριστούγεννα παθαίναμ -λόγω Σαρακοστής- τέτοιο ταιριλοκοπίο, που με το συμπάθιο κοντεύαμε να «κέ...ε όλο το χωριό». Δεν ξέραμε τότε τι θα πει γαστρεντερίτιδα. Και βλέπαμε-νιώθαμε στα μάτια της μάνας μας κάτι σαν στενοχωρία, κάτι σαν χαμόγελο για το πάθημά μας. Ούτε που ξεδιολύναμε πως «Πείνα περνά και δυστυχία /και πότε αναστενάζουμε και πότε ανηγογγέλνε». Κ. Παλαμάς

Κι όλα αυτά τα ισορροπούσαμε με την προσπάθειά μας δήθεν να μεταφέρουμε τραγουδιστά το

χαρμόσυνο άγγελμα της Γέννησης του Θεανθρώπου την παραμονή των Χριστουγέννων. Εμείς το κατιτίς περιμέναμε. Πρώι πρώι ξεκινούσε η επιχείρηση. Φέραμε γύρα όλο το χωριό. Δεν είχαμε και πού άλλωστε να τα βρούμε τα τρίγωνα. Είχαμε κυπροκούδουνα. Μάλιστα έτσι ήμασταν προσαρμοσμένοι στο κλίμα των ημερών. Τα Χριστούγεννα συμβολίζουν τη γένεση, δηλαδή τη ζωή. Έτσι και τα κυπροκούδουνα. Ζωή δίνουν, ζωή στο κοπάδι και βοηθούν τον τοσπάνη στο έργο του, στη βοσκή, στο σάλαγα, στο σκάρο, στη στρούγκα, στο στάλο. Τα Κάλαντα τα λέγαμε παρέες παρέες. Περνούσαμε φυσικά απ' όλα τα σπίτια. Με έντεχνο τρόπο αποφεύγαμε όσα είχαν πρόσφατο πένθος. Τώρα, η αμοιβή μας. Μας φίλευαν με αυγά, κουλούρια και τηγανίτες. Σπάνια χρήματα. Δεν υπήρχαν. Οι τηγανίτες συμβόλιζαν τα σπάρργανα του Χριστού.

Στα τζάκια των σπιτιών, νύχτα μέρα, ήταν συνεχώς αναμμένη τη φωτιά και τούτο, για να μην πλησιάζουν οι Καλικάντζαροι, τα περιέργα ξωτικά, που πίστευαν πως κυκλοφορούσαν και πείραζαν τους ανθρώπους μιας και τα "νερά ήταν αβήπιστα", ο Χριστός, δηλαδή, δεν είχε βαπτισθεί ακόμη. Καλικάντζαρουδία υπήρχαν και τότε, όπως και τώρα...

Κ. ο Α.

Το «άκρεντο» νερό

Την παραμονή των Χριστουγέννων όλα τα μέλη της

οικογένειας έπρεπε να κοινωνήσουν. Μετά τη θεία Κοινωνία άρχιζαν οι προκαθορισμένες εργασίες. Ο πατέρας με τα μεγαλύτερα αγόρια έσφαζε το ζωντανό. (Συνήθως το γουρουνάκι). Η ξέστρωναν κρεβάτια και τα έστρωναν με καθαρά «ρούχα». Γενικά στην ουσία αφιερώνονταν στην καθαριότητα του σπιτιού.

Άλλο έθιμο είναι το αμίλητο νερό

Πρώι πρώι την ημέρα των Χριστουγέννων οι κοπέλες της επαρχίας έτρεχαν στην πιο κοντινή βρύση της επαρχίας για να " κλέψουν το άκρεντο νερό", δηλαδή το αμίλητο νερό. Λέγεται έτσι το νερό γιατί σε όλη τη διαδρομή οι κοπέλες δε βγάζουν λέξη, «δεν κρένουν ντιπ». «Ταιμουδιά, ντιπ, καμιά κουβέντα. Το καταλάβετε.», ήταν η μοναδική εντολή που έπαιρναν προτού ξεκινήσουν την επιχείρησή τους. Όταν έφταναν στη βρύση έλεγαν: «Όπως τρέχει το νερό σου βρυσούλα μου, έτσι να τρέξει και το βιο μου», δηλαδή η περιουσία μου, η ζωή μου, η κατόντια και η προκοπή μου. Εκεί άλειφαν τη βρύση με βούτυρο και μέλι και ταυτόχρονα έδιναν και την ευχή: «Όπως τρέχει το νερό, με γλύκα να έρχονται όλες οι χαρές και ασταμάτητα η προκοπή». Το νερό αυτό το έπιναν όλοι. Μηδένος εξαιρουμένου, ακόμη έπιναν και τα κατοικίδια. Μία μόνο εξαίρεση γινόταν. Απαγορεύονταν να πιει το άλογο. Προς τιμωρία. Είναι γνωστό πως το άλογο εκεί στην Φάτην τρώμαζε με το κλιμνίτριμά του το νεογέννητο, τον Χριστό και περισσότερο με το φύσημά του τον ξεσκέπαζε και «πουντιάζε» το θείο βρέφος μέσα στη βαρυχειμωνιά.

Η μεταφορά λοιπόν του άκρεντου νερού ήταν μια ιεροτελεστία. «Μιλιά», για να μην ακούσουν τα ζουδία και στείλουν καταδώ τους σαϊτό(ν)δες. Δεν μιλούσαν καθόλου, όποιον κι αν συναντούσαν στο δρόμο. «Μην αλαργέψτε η μία απ' την άλλη, γιατί μπορεί να σας ξεμοναχιάσ' κανένας σαϊτό(ν)ς». Ήταν η πρώτη συμβουλή. Μετά ...ένα σωρό. «Να μην απ(ι)θώστε το τ(ου)κάλ' η' (ου)θενά και σας το πάρουν οι νεράιδες». Το νερό αυτό μια και ήταν «άκρεντο» και συνεπώς ακουτοσμπόλετο, απαλλαγμένο δηλαδή από ζ(ου)λάπια και πονηρά πνεύματα τα χρησιμοποιούσαν για να φτιάξουν, να ζυμώσουν το Χριστόψωμο, που ήταν απαραίτητο για να υποδεχτούν με λαμπρότητα τη Γέννηση του Χριστού. Με το νερό αυτό ζύμωναν την αρμυροκουλούρα την Καθαρή Δευτέρα. Αυτή την έτρωγαν από νωρίς τα κοριτσούδια πιστεύοντας πως θα δουν στον ύπνο τους τον μελλοντικό σύζυγό τους. Αυτός ήταν εκείνος που θα τους πρόσφερε νερό να ξεδιψάσουν! Κι έβλεπαν κι ούτε ήξεραν και, γιατί άλλωστε να καταλάβουν πως το όνειρο είναι το υπόλοιπο της σκέψης της ημέρας. Και έβλεπαν αυτόν που ήθελαν να δουν. Κι αν το διασταύρωναν με το μάθημα της μαργαρίτας ή και με άλλα «προγνωστικά τεστ» τότε είχε καλώς. Χαρές και πανηγύρια. «Με θέλει και θα με πάρει». Και πέρναγε ο καιρός ώσπου να τρηνέψουν κι αυτές και να καταλάβουν το υπερβολικό της απαιτήσής τους και το ακατόρθωτο της μαντείας...

Επί συγκρούσεως, όταν δηλαδή υπήρχαν δύο άντρες τότε του θέματος επιλαμβάνονταν οι καφετζούδες. Άλλη υπόθεση κι αυτή. Καφές μαύρος, «α, πα, πα, ακρούμπος ντιπ κατσιούρ(η)ς είναι ο καφές. Πικραλίδα. Δεν καταπίνεται χωρίς κανένα γλύκισμα». Μπορεί να σήμαινε και άρνηση του ενός. Ποιανού; Στον άλλον καφέ...

Κ. ο Α.

**Παιδικός Σταθμός
φωτεινή ηλιαχτίδα**

ΒΟΤΕΙΝΗ ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ
...σε καλύτερο χρόνο!

Πραγματικό 43 Άνω Παύσιας
ΤΚ: 11143
diminisliadida@gmail.com
folini.liadida@gmail.com
Τηλ: 210-2525250
Κινητό: 6977484250
Κινητό: 6932483195
Φαξ: 210-211224

Χαλεπό 19-12 Άνω Παύσιας
ΤΚ: 11141
diminisliadida@gmail.com
folini.liadida@gmail.com
Τηλ: 210-211224
Κινητό: 6979675415
Κινητό: 6932483195
Φαξ: 210-211224

Άλκης Αλκαίος

«Αγάπη μου από κάρβουνο και θειάφι/πώς σ' έχει αλλάξει έτσι ο καιρός
περνάνε πάνω μας τα τροχαφόρα/και γωμέσ' στην ομίλη και τη μπόρα/κοιμάμαι στο πλευρό σου νηστικός»

Ο Άλκης Αλκαίος, ψευδώνυμο του Βαγγέλη Λιάρου, γεννήθηκε στην Κοκκινιά Θεσπρωτίας στις 23 Νοεμβρίου 1949 και πέθανε στην Αθήνα 10 Δεκεμβρίου 2012, σε ηλικία εξήντα τριών (63) ετών. Υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους στιχουργούς των τελευταίων χρόνων στο ελληνικό τραγούδι. Η δημιουργική του ικανότητα και η καλλιτεχνική του ευαισθησία αποτυπώθηκαν σε περισσότερα από εκατόν πενήντα τραγούδια, στα οποία με καλλιτεχνική ευαισθησία και μεράκι μεταπλάθει όνειρα και αγωνίες, καημούς και προσδοκίες σε στίχους.

Από μικρός «πολιτογραφήθηκε» κάτοικος της Πάργας. Εκεί έμενε τον περισσότερο καιρό και η Πάργα ήταν κυρίως η πηγή της έμπνευσής του. Αυτό άλλωστε και ο ίδιος ομολογεί σε σχετική επιστολή του που έστειλε (15-1-2012) στον σύλλογο Παργινών Αθίνας.



«Η Πάργα είναι η Ιθάκη μου»



Η οικία του Άλκη Αλκαίου σήμερα στην Κοκκινιά Θεσπρωτίας (Φωτ.: Γιώργος Γιόγκας)

«[...]Στους φίλους μου καλλιτέχνες, όταν με ρωτούν για την καταγωγή μου, απαντώ ότι ο μεν Βαγγέλης είναι γέννημα Κοκκινιώτης και θρέμμα Παργινός, ο δε Άλκης είναι γέννημα και θρέμμα Παργινός. Την Πάργα άλλωστε «περιέχουν» όλα μου τα τραγούδια κι ας είναι μόνο ένα απ' αυτά που την αναφέρει ρητά: Είναι η «Άνοιξη της Πάργας», που αρχίζει με τον στίχο: «Παράξενη κι η άνοιξη αυτή συνέχεια κοντά σου με γυρίζει...» Γιατί επί 45 χρόνια απ' αυτήν φεύγω και σ' αυτήν επιστρέφω κάθε καλοκαίρι. Γιατί η Πάργα μας είναι η νιάπη μου, ο έρωτάς μου, το ταξίδι μου και η Ιθάκη μου. Εύχομαι να είστε όλοι καλά και να έχετε κουράγιο, δύναμη και αλληλεγγύη στους δύσκολους καιρούς».

Στα Γράμματα εμφανίστηκε το 1967, με την έκδοση ενός μικρού δοκιμίου για τον Κώστα Γ. Καρυωτάκη. Το 1983 κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις ETNEM (ιδρυτής του ήταν ο Θάνος Μικρούτσικος) το βιβλίο του «Εμπάργκο - Ποιήματα», το οποίο περιλαμβάνει και το εμβληματικό ποίημα «Πρωινό τσιγάρο», αφιερωμένο στη μνήμη του πρόωρα χαμένου Μάνου Λοΐζου: «Άδειοι οι δρόμοι δε φάνηκε ψυχή / και το φεγγάρι μόλις χάθηκε στη Δύση/ και γω σε γυρεύω σαν μοιραία λύση / και σαν Ανατολή».

Η ποίησή του εμπνευσμένη από την καθημερινότητα αφορά τη ζωή και το όνειρο, τον έρωτα και τον αγώνα που ορίζει και κατευθύνει η προσδοκία για ένα μέλλον ανθρωπινότερο με ιδανικά και περιεχόμενο. Ενέπνευσε τους σημαντικότερους συνθέτες μας, όπως Θάνος Μικρούτσικος, Μάριος Τόκας, Βασίλης Παπακωνσταντίνου, Σωκράτης Μάλαμας, Μπάμπης Στόκας, Μίλτος Πασχαλίδης, Λαυρέντης Μαχαιρίτσας, Αλκίνοος Ιωαννίδης, Δημήτρης Ζερβουδάκης, Νότης Μαουρουδής, Δημήτρης Παπαδημητρίου, Χάρης και



Πάνος Κατσιμίχας, Χρήστος Θηβαίος, Φίλιππος Πλιάτσικας, Σταμάτης Μεσημέρης, Χριστόφορος Κροκίδης, Δημήτρης Ψαρράς. Εκτός από τις ερμηνείες των τραγουδοποιών χαρακτηριστικές είναι και οι ερμηνείες των Δημήτρη Μτροπάνου, Μαρίας Δημητριάδη, Χαρούλας Αλεξίου, Μανώλη Μπισιά, Γιώργου Νταλάρα, Μελίνας Κανά, Ελευθερίας Αρβανιτάκη, κ.ά.

Συμμετείχε ενεργά στην αντιδικτατορική πάλη. Για αυτή του την αγωνιστική δράση συνελήφθη και βασανίστηκε από τη χούντα, με αποτέλεσμα να επιβαρυνθεί η ήδη κλονισμένη υγεία του.

Μεταπλάθει όνειρα και αγωνίες, καημούς και προσδοκίες σε στίχους.



Θάνος Μικρούτσικος – Άλκης Αλκαίος

«Φίλιωσαν με τον Χάρο!

«Όσοι με το Χάρο γίναν φίλοι/με τσιγάρο φεύγουνε στα χείλη/ στα τρελά τους όνειρα δοσμένοι/ πάντα γελαστοί, πάντα γελαστοί πάντα γελαστοί και γελασμένοι. Όσοι με το Χάρο γίναν φίλοι/ με τσιγάρο φεύγουνε στα χείλη/ στα τρελά τους όνειρα δοσμένοι/ πάντα γελαστοί, πάντα γελαστοί πάντα γελαστοί και γελασμένοι».

Άλκης Αλκαίος και Θάνος Μικρούτσικος

Ο ποιητής της ζωής και ο συνθέτης που «φίλιωσαν» με τον Χάρο και έστειλαν με τους στίχους και τη μουσική ποιητικά και ακουστικά μηνύματα και θεμελίωσαν οικουμενικά οράματα.

Το ιστορικό της γνωριμίας τους

«Μανουέλ Ντουάρντε απ' το Πράσινο Ακρωτήρι/ ίσως ποτέ και να μη δω το πρόσωπό σου/ ωστόσο αν κρίνω απ' το αιμάτινο γραφτό σου/ θα πρέπει να 'ναι γιομάτο από λιοπύρι. Ελπέρτο Κάμπος Παναμέζε αδελφέ μου/ ίσως ποτέ να μην ακούσω τη φωνή σου /ωστόσο σσίγαστη θε να 'ναι σαν τη γη σου/ αν κρίνω απ' τα μηνύματα του ανέμου.

Ναϊμ Ασάμπ απ' τις όχθες του Ιορδάνη/ ίσως ποτέ και να μη σφίξουμε το χέρι/ ωστόσο δίπλα μου αγρυπνάει το ίδιο αστέρι /που δίπλα σου αγρυπνάει κι αυτό μου φτάνει. Απόψε σμίξαν τις καρδιές μας/ σ' έναν έστω στιγμιαίο συντονισμό/ ίδιες ελπίδες καθώς μας φώτιζαν το δρόμο/ οι σελίδες απ' το κομμουνιστικό μας μανιφέστο». (Φλεβάρης 1948). Στίχοι: Άλκης Αλκαίος. Μουσική: Θάνος Μικρούτσικος. Ερμηνεία η Μαρία Δημητριάδη.

Αυτά οι στίχοι -δημοσιευμένοι στο «Ριζοσπάστη» στο τέλος της δεκαετίας του '70 στάθηκαν η μορφή

της γνωριμίας του Άλκη Αλκαίου με τον Θάνο Μικρούτσικο, ο οποίος διαβάζοντάς τους τούς μελοποίησε δημιουργώντας ένα σπουδαίο τραγούδι που ερμήνευσε μοναδικά η Μαρία Δημητριάδη. Η γνωριμία του με τον συνθέτη έφερε μία από τις μακροβιότερες και σπουδαιότερες συνεργασίες δημιουργών στο ελληνικό τραγούδι, με δίσκους-ορόσημα, όπως το «Εμπάργκο» (1982) και «Στου αιώνα την παράγκα» (1996).

Ο Θάνος Μικρούτσικος για τον Άλκη Αλκαίο

«Δεκάδες υψηλής αισθητικής στίχοι με κάνουν να πιστεύω ότι ο Άλκης Αλκαίος ήταν ένας Ποιητής που υποδύταν τον στιχουργό. Εξαιρετικά πρωτότυπος, με τον χρόνο αναγνωρίσιμος -χαρακτηριστικό των μεγάλων δημιουργών- με συνεχή ανατροπή των κεκτημένων του. Αναγνωρίζεται μεν, αλλά με απρόβλεπτο τρόπο ανανεώνεται. Μιλάει για έρωτες θυελλώδεις, για έρωτες αδιέξοδους, μιλάει και προφητεύει τον αποκλεισμό της γενιάς μας. Γράφει στίχους-κλειδιά που ξεκλειδώνουν κι εκφράζουν τη δραματική συγκυρία, είτε πρόκειται για το Ατομικό, είτε πρόκειται για το Όλον. Οι στίχοι του αφορούν τον καθένα από εμάς ξεχωριστά, αλλά και όλους μαζί».



ΜΙΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΛΚΗ ΑΛΚΑΙΟ

Ο φίλος και συμμαθητής του, Θοδωρής Βουρεκάς, μιλάει για τον ποιητή

«Όταν θυμάμαι ή μιλώ για το Βαγγέλη αναδύονται από τη μνήμη μου επίμονα κάποιες εικόνες και στιγμιότυπα με πολύ συγκινησιακή φόρτιση. Θα προσπαθήσω τώρα να αναπλάσω κάποιες από τις εικόνες αυτές χρονολογικά.

Η πρώτη εικόνα, σχεδόν φωτογραφική. Είναι ο Βαγγέλης μαζί με τον μικρότερο αδελφό του τον Γρηγόρη, που μόλις έχουν έρθει στην Πάργα από την ορεινή Κοκκινιά! Δυο κατάξανθα παιδιά με ασυνήθιστα, για την παραθαλάσσια Πάργα, χοντρά ρούχα και κυρίως με χοντρές μάλλινες κάλτσες, που φαίνονται έντονα, επειδή φορούν, όπως όλοι μας τότε, κοντά παντελόνια. Τους βλέπω ακόμη να στέκονται στις μεγάλες σκάλες του ωραίου λιθόκτιστου Δημο-

τικού Σχολείου της Πάργας. (...)

Δεύτερη εικόνα. Οι εφηβικές μας πλέον παρέες. Ο Βαγγέλης πάντοτε χαμηλών τόνων, διακριτικός και ταυτόχρονα εξαιρετικά κοινωνικός. (...)

Τρίτη εικόνα. Θυμάμαι να τον ξανασυναντώ το καλοκαίρι του '80. Ο Βαγγέλης είναι τότε πολιτικά στρατευμένος στο ΚΚΕ. Έρχονται στο νου μου οι έντονες πολιτικές συζητήσεις παλιών και νεώτερων φίλων, που γίνονται συνήθως στο καφενείο του μπάμπη-Σπύρου του Βέργου στην παραλία της Πάργας. Ήταν μια εποχή μεγάλης πολιτικοποίησης και ριζοσπαστισμού. (...)

συνέχεια από τη σελίδα 15

Τέταρτη εικόνα. Η απίστευτη δύναμη αντιμετώπισης της σκληρής και διαρκώς επιδεινούμενης ασθένειάς του. Όλα τα καλοκαίρια, κάθε βράδυ, τον βρίσκεις, παρά τα κινητικά του προβλήματα να περπατά μέχρι το «Is-land», ένα ήσυχο καφέ στο λιμάνι της Πάργας, περιστοιχισμένος από φίλους και αγαπημένους. Το πιο εκπληκτικό όμως είναι, όπως φαίνεται και στην ποίησή του, η διεισδυτική του ματιά στα κοινωνικά πράγματα και στην ίδια



Από την εκδήλωση της Π.Σ.Ε. για τον ποιητή. 19 Δεκεμβρίου 2014
«Ποια νυχτωδιά το φως σου έχει πάρει/και σε ποιο γαλαξία να σε βρω/Εδώ είναι Αττική, φαιό νταμάρι/κι εγώ ένα πεδίο βολής φτηνό/ που ασκούνται βρίζοντας ξένοι φαντάροι»

«Ωσεί παρών»

Μιλούν οι άνθρωποι πορεύονται και βουλεύονται, ποθούν και αναπνέουν... Ζητούν, προγραμματίζουν, επιδιώκουν και -πολλές φορές- αναθεματίζουν... Κι όλα αυτά κάτω από τη σκιά της ελπίδας, της απόλυτης αυτής βεβαιότητας ότι θα συμβεί κάτι καλό, επιθυμητό, ευχάριστο και ωφέλιμο. Με την ελπίδα ο καθένας ζώνεται, παλεύει, αγωνιά και αγωνίζεται για να πετύχει κάτι δημιουργικό που θα βελτιώσει την ποιότητα της ζωής του ή θα τον καταξιώσει ως άνθρωπο-δημιουργό.

Ελπίζουν οι άνθρωποι. Ελπίζουν στο όνειρο...

«Δε βγαίνουνε τα όνειρα σε πλειστηριασμό δεν παίχτηκε η παρτίδα μας ακόμα».

Η δύναμη του ανθρώπου να αντιστέκεται. Μια παρτίδα. Ένας αγώνας στερημένος σε ιδέες και ιδανικά. Τα όνειρα δεν εκπλειστηριάζονται...

Ωσεί παρών!

«Είναι σκληρό να προσπαθείς απ' τη σκιά σου να ξεφύγεις ήσουνε εδώ προτού να 'ρθεις θα είσ' εδώ κι αφού θα φύγεις»

Το ελληνικό τραγούδι τού χρωστά πολλά. Πόσα και πόσα τραγούδια του βρίσκονται καθημερινά στα χείλη μας.

Ακμυρός πάντα στίχος:

«Τα μάτια σου τρελά νερά/και κρυσταλλένιοι κήποι/μαζί με θέλαν στη χαρά/και χωριστά στη λύπη».

Η φωνή- εσωτερική- η αντίσταση και ο αγώνας, η μοναδική πορεία, μια μόνιμη ανηφόρα. Και οι λέξεις πάντα εκεί να δίνουν το νόημα στην ύπαρξη, να γίνονται τραγούδι, αλλά πάνω απ' όλα να γίνονται σημαία και άστρο μαζί. Η απορρυθμισμένη αναπνοή που γίνεται αγωνία και ελπίδα τελικά, ο Άνθρωπος και οι αγώνες του, η βαθιά και σπάνια αξιοπρέπεια. Ανεβγαίνεις σε μια άλλη διάσταση, της ποίησης και της μουσικής. Γνωρίζουμε πως σε μερικά πράγματα δεν μπορεί να υπάρξει και να επιβιώσει ο λόγος και η ποίηση χωρίς αίμα και χωρίς αγώνα, χωρίς εσωτερική πάλη και ελευθερία. Τα όνειρα έχουν και θα έχουν μέλλον, θα έχουν μια δική τους φωνή και ένα δικό τους τραγούδι. Το τραγούδι του Άλκη Αλκαίου.

ΡΟΖΑ

Τα χείλη μου ξερά και διψασμένα
γερεύουνε στην άσφαλτο νερό
περνάνε δίπλα μου τα τροχοφόρα
και συ μου λες μας περιμένει μόρα
και με τραβάς σε καμπαρέ υγρό

Βαδίζουμε μαζί στον ίδιο δρόμο
μα τα κελιά μας είναι χωριστά
σε πολιτεία μαγική γυρνάμε
δε θέλω πια να μάθω τι ζητάμε
φτάνει να μου χαρίσεις δυο φιλιό

τη ζωή, σαν να είναι απόλυτα ενεργός και να καταβροχθίζει τη ζωή με το κουτάλι...

Επιτρέψτε μου τώρα **δύο λόγια για την αξία της ποίησής του**. Δεν διεκδικώ φυσικά δάφνες λογοτεχνικού κριτικού. Μιλώ κι εδώ βιωματικά, σαν κάποιος που αγαπά τη ποίηση και την λογοτεχνία.

Δύο σπουδαία πράγματα έχει η ποίηση του **Άλκη Αλκαίου**.

Πρώτο: «Είναι ένας ποιητής που υποδύεται το στιχουργό», όπως είπε και προηγουμένως ο **Θάνος Μικρούτσικος**. Η σύζευξη ποίησης και στιχουργικής είναι πράγματι μια ιδανική εναρμόνιση μορφής και περιεχομένου. Το να εκφράζεσαι δηλαδή λιτά και απλά για να γίνουν οι στίχοι τραγούδι και ταυτόχρονα

να είσαι νοηματικά πυκνός και βαθύς, είναι ένα εξαιρετικό επίτευγμα. Είναι χάρισμα που το έχουν μόνο ξεχωριστοί άνθρωποι.

Δεύτερο σπουδαίο γνώρισμα της ποίησής του είναι η ζεύξη του εξωτερικού κοινωνικού κόσμου, με τον εσωτερικό κόσμο και την ανθρώπινη υπαρξιακή αγωνία. Είναι σημάδι ολοκληρωμένης τέχνης.

Αυτά είναι τα κύρια στοιχεία, μεταξύ άλλων πολλών και σημαντικών, που κατά τη γνώμη μου κάνουν θαυμαστή την ποίηση – στιχουργική του **Άλκη Αλκαίου**, του δικού μας Βαγγέλη!»

Ολόκληρη η μαρτυρία του **Θωδωρή Βουρεκά** διαβάστηκε στην εκδήλωση που διοργάνωσε η Π.Σ.Ε. για τον Άλκη Αλκαίο (19/12/2014).



Θάνος Μικρούτσικος, Μαρία Δημητριάδη και Άλκης Αλκαίος

Με παίζεις στη ρουλέτα και με χάνεις
σε ένα παραμύθι εφιαλτικό
φωνή εντόμου τώρα είν' η φωνή μου
φυτό αναρριχώμενο η ζωή μου
με κάβεις και με ρίνεις στο κενό

Πώς η ανάγκη γίνεται ιστορία
πώς η ιστορία γίνεται σιωπή
τι με κοιτάξεις Ρόζα μουδιασμένο
συχώρα με που δεν καταλαβαίνω
τι λένε τα κομπιούτερς κι οι αριθμοί

Αγάπη μου από κάρβουνο και θειάφι
πώς σ' έχει αλλάξει έτσι ο καιρός
περνάνε πάνω μας τα τροχοφόρα
και γωμέσ' στην ομίχλη και τη μόρα
κοιμάμαι στο πλευρό σου νηστικός

Πώς η ανάγκη γίνεται ιστορία
πώς η ιστορία γίνεται σιωπή
τι με κοιτάξεις Ρόζα μουδιασμένο
συχώρα με που δεν καταλαβαίνω
τι λένε τα κομπιούτερς κι οι αριθμοί

Η διάλεξη του Άλκη Αλκαίου για τον Κώστα Καρυωτάκη

Στις 22 Ιανουαρίου του 1967, ο δεκαοχτάχρονος τότε Ευάγγελος Λιάρας ή αλλιώς Άλκης Αλκαίος, πραγματοποίησε μια διάλεξη στην Πάργα με τίτλο: «Κώστας Καρυωτάκης: Ο Ποιητής που αγαπήθηκε και μισήθηκε». Ο ίδιος σε επιστολή του, στο Δ.Σ. του συλλόγου Συλλόγου Παργινών Αθίνας, στις 15 Ιανουαρίου του 2012, σε μια τιμητική προς αυτόν εκδήλωση, αναφέρει: «Ήταν αρχές του 1967, όταν ο αείμνηστος Αλέξανδρος Μπάγκας, Δήμαρχος Πάργας, με παρουσίασε, μαθητή ακόμα στο γυμνάσιο Πάργας, ως δημιουργό με τα πιο ενθουσιώδη λόγια, στο κατάμεστο χειμωνιάτικο σινεμά, στου Καρύδη. Θερμοί συμπαραστάτες ήταν οι αείμνηστοι Νίκος Τσάκας, Πέτρος Γιούργας και ο τότε Νομάρχης Πρεβέζης Θεόδωρος Βγενόπουλος. Θέμα της διάλεξης ήταν ο ποιητής Κώστας Καρυωτάκης και αφορμή η άρνηση των θρησκευτικών αρχών στην Πρέβεζα να τελέσουν μνημόσυνο για έναν αυτόχειρα. Η διάλεξη αυτή έγινε βιβλίο. Και θυμάμαι πόση συγκίνηση ένιωσα όταν έλαβα ένα γράμμα από το θάνο Καρυωτάκη, αδελφό του ποιητή, με ύμνους για το βιβλίο. Έτσι ξεκίνησα. Με ένα πεζό για έναν ποιητή. Υπό την αιγίδα του Δήμου Πάργας».

Η διάλεξη, λοιπόν, για τον Καρυωτάκη κυκλοφόρησε ως δοκίμιο στην Πάργα, λίγο καιρό αργότερα, με τον ακόλουθο -προφητικό- πρόλογο του Δημάρχου Πάργας: «Αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά όταν συναντώ μια προσπάθεια — όποια προσπάθεια, — που βρίσκεται στα πρώτα της βήματα κι ακόμη μια ιδιαίτερη αδυναμία και εσωτερική επιταγή να την υποβοηθώ. Πολύ περισσότερο όταν πρόκειται για ένα πνευματικό ξεκίνημα, τόσο ελπιδοφόρο και πολλά υποσχόμενο, όπως αυτό του κ. Ευάγγ. Λιάρου. Την διάλεξή του:

«Κώστας Καρυωτάκης, ο ποιητής που αγαπήθηκε και μισήθηκε», έθεσα, υπό την προστασία μου -και επραγματοποιήθηκε εδώ στις 22 - 1 - 1967 - και για



τον λόγο ότι με τον άτυχο Κώστα Καρυωτάκη, καθώς και με την Μαρία Πολυδούρη με συνέδεσαν προσωπικοί φιλικό δεσμοί, αλλά και για ένα σπουδαιότερο λόγο, που συμφωνεί με τα πιο πάνω. Γιατί πρόκειται για μια εξαιρετική πνευματική εργασία, θεμελιωμένη γερά πάνω στη ζωή, το έργο και τα αγχώδη ψυχικά συναισθήματα του αλησμόνητου ποιητή. Το ότι η διάλεξη αυτή θα αποτελέσει το πρώτο αυτοτελές έργο του κ. Λιάρου, είναι αφορμή χαράς και προσδοκιών ότι η κατοπινή πνευματική πορεία του θα είναι όπως την προβλέπω και την εύχομαι: σύντομα ανοδική και απέραντα πλατειά και μεγάλη». Πάργα 3 - 2 - 1967 **Αλέξ. Δ. Μπάγκας** Δήμαρχος Πάργας

Η δοκιμακή γραφή του Αλκαίου

εμφανίζει μίαν αξιοθαύμαστη λόγω της νεαρής του ηλικίας πύκνωση, γλωσσική επάρκεια και στοχαστικότητα επάνω στο έργο του αυτόχειρα ποιητή. Έχει μελετήσει σε βάθος τις υπάρχουσες μέχρι τότε μελέτες και βιογραφίες για τον Καρυωτάκη (π.χ. του Σα-

φραίνεται και η προφητική ή ενστικτώδης κοσμοθεωρία του μετέπειτα επιφανούς δημιουργού Αλκαίου όσον αφορά τη σχέση ανθρώπου-έργου και την αυτονομία του δευτέρου, μίαν ιδεολογία που διατήρησε πιστά και εμπράκτως μέχρι το τέλος της ζωής του. Γράφει, λοιπόν, ο Αλκαίος στις τελευταίες γραμμές του κειμένου του: «Βέβαια, ο άνθρωπος Καρυωτάκης μπορεί να μας είναι άχρηστος. Δε συμβαίνει όμως το ίδιο και για τον ποιητή. Ο δεύτερος μας χρειάζεται, και το έργο του μας χρειάζεται. Γιατί είναι έργο αληθινό, και τα έργα τα αληθινά, η γνήσια ποίηση, εκφράζουν τον άνθρωπο τον αληθινό. Το άτομο και η περίπτωση χάνονται. Τα διανοητικά αποβλαστήματα όμως μένουν και με το χρόνο μεγαλώνουν και αποκτούν κύρος αδιάβλητο. Ο άνθρωπος Καρυωτάκης αντιστρατεύθηκε στο αίτημα της ζωής και κρίνεται «έξω» απ' την άρρωστη φύση του.

Ο ποιητής όμως με το γλυκό και λυπητρό τραγούδι, που ζεσταίνει τον ανθρώπινο αποτροπισασμό και χλιαίνει τον πόνο, ο ποιητής με την ευαίσθητη καρδιά, που κατόρθωσε να υποτάξει την ανθρώπινη τραγικότητα στο νόημα της ψηλής Τέχνης και βάσταξε το πάθος και τον τρυφερό αισθησιασμό στους νόμους της σοβαρότητας και της καθαρής ποιητικής συνείδησης, πρέπει να έχει και την ειλικρίνειά μας μαζί του. Και τη συμπάθεια. Όχι δίπλα στο εσωτερικό δράμα που πέρασε, το μίσος μας. Μα την αγάπη μας. Αφήνοντας άπειρες ευχαριστίες σ' όσους μας άκουσαν, κλείνουμε το φτωχό λόγο με τούτη την ελπιδοφόρα σκέψη: Πως, για μας, ο ποιητής και ο άνθρωπος μαζί, ο Κώστας Καρυωτάκης, είναι ακώριστοι: Γιατί κι εμείς, τώρα που τον κρίναμε σκεφτήκαμε, όσο μπορέσαμε, σαν άνθρωποι και σαν ποιητές, που ουσιαστικά δεν κρίναμε, μα καταλάβαμε. Κι αυτή θάνα μια ικανοποίηση, δίπλα στην παρουσία σας».

Της ἀγκυλιάς ἡ ζωντανιά
εἶναι ἡ πιο κρυφὴ
Βάλε γτὴ σταχτὴ σου φωτιά
καὶ ἀφάνισέ με πᾶσι.
Ἄλκης Ἀλκαῖος

κελλαριάδη, του Παλαμά, του Παναγιωτόπουλου, του Χατζίνη, του Άγρα) τις οποίες παραθέτει διακειμενικά εμπλουτίζοντάς τις με τις δικές του κρίσεις και συγκρίσεις του έργου με άλλους ποιητές όπως με τον Καβάφη, τον Ουράνη, τον Παπαρηγόπουλο κ.ά. Διακρίνεται για την ευρυμαθεία του διανθίζοντας τη μελέτη με λόγια επιφανών δημιουργών όπως του Γκαίτε, του Σελιέρ, του Μπωντλαίρ και προεκτείνει τις σκέψεις του πέραν του καρυωτακικού corpus, σε θέματα ποιητικής, γλώσσας και εθνικής λογοτεχνίας. Στην τελευταία δε παράγραφο του δοκιμίου του δια-